

Berekening van de effecten van windturbines op maritieme RF systemen (SRK)

- Prof. Emmanuel Van Lil, ir. Dave Trappeniers & Prof. Antoine Van de Capelle
- K.U.Leuven, div. ESAT/TELEMIC
- Kasteelpark Arenberg, 10 (new since 1/1/2001)
- B-3001 Leuven-Heverlee; Belgium
- Website:
[http://www.esat.kuleuven.ac.be/telemic\(/propagation\)](http://www.esat.kuleuven.ac.be/telemic(/propagation))
- E-mail: Emmanuel.VanLil@ESAT.KULeuven.ac.Be
- Presentatie voor URSI

Overzicht

- *Inleiding*
- Radar-effecten
  - Schaduwing
  - Valse echo's
- VHF communicatie
- RDF-effecten
- DGPS-effecten
- AIS-effecten
- Besluiten

Inleiding

- Literatuur hoofdzakelijk TV

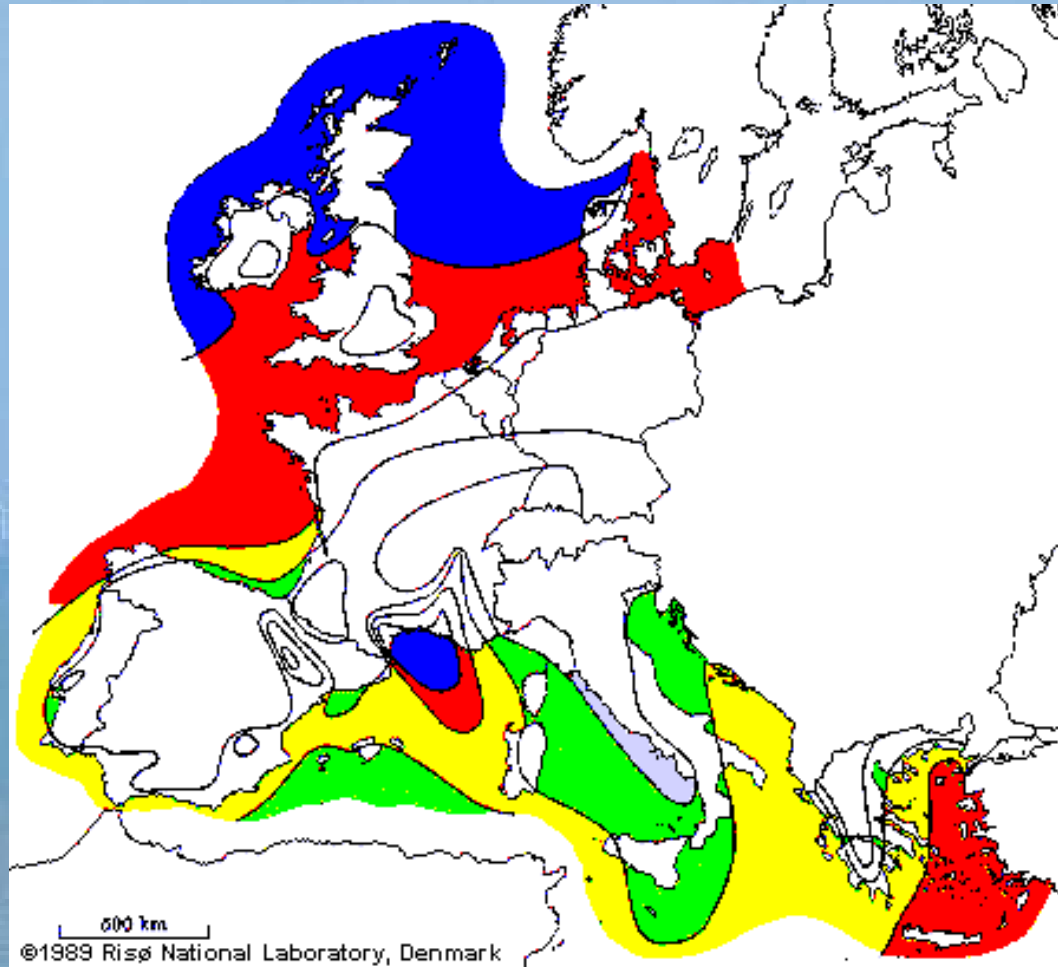
- [BBC1] J.L. Eaton, R.I. Black and G.H. Taylor, "Interference to television reception from large wind turbines", BBC Research Dept., Eng. Div., March 1983
- [BBC2] D.T.Wright, "Effects of Wind Turbines on Television Reception: Field test in Denmark", nov. 1991
- [MEDE] J. Kats and J. Van Rees, "Hinder voor TV ontvangst, een niet te onderschatten aspect van grote windturbines", DNL, Verslag 546 DNL/86, 1986
- [SEN] D. Sengupta and T. Senior, "Electromagnetic Interference to Television Reception Caused by Horizontal Axis Wind turbines", IEEE proceedings, Vol. 67, no. 8, August 1979.

- Spookbeelden waren meest belangrijk

Beste zones in Europa

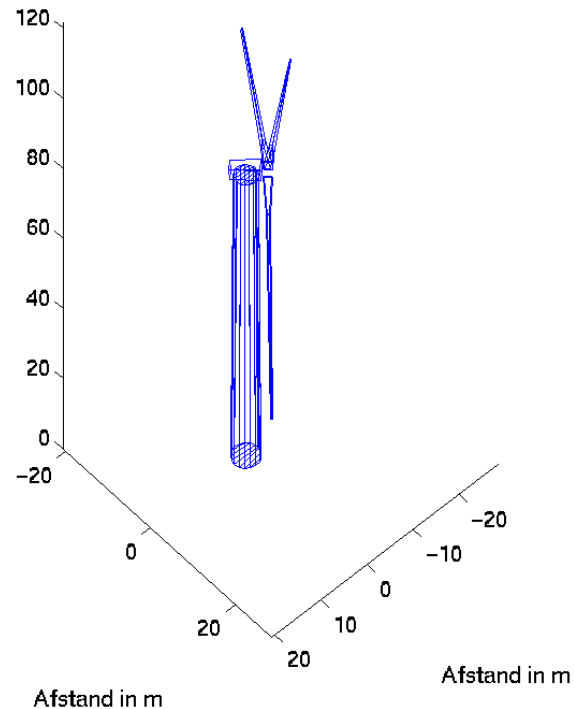
- Windzones in Europa: Vlaanderen/Nederland nog goed

Inleiding

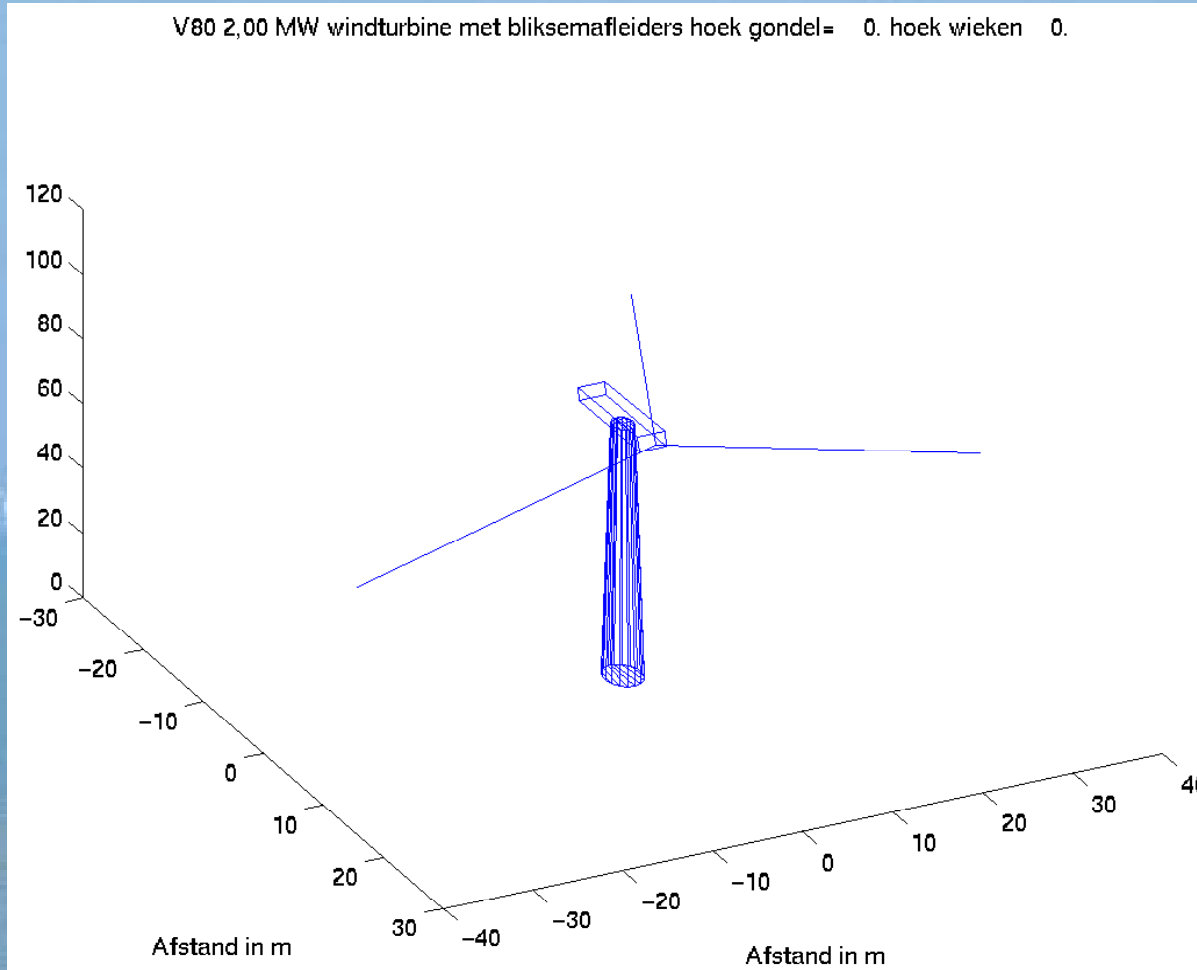
- Modellen van turbines: volledig geleidende wieken (slechtste geval)

Grote V80 windturbine met schuine gondel en volle wieken

Inleiding

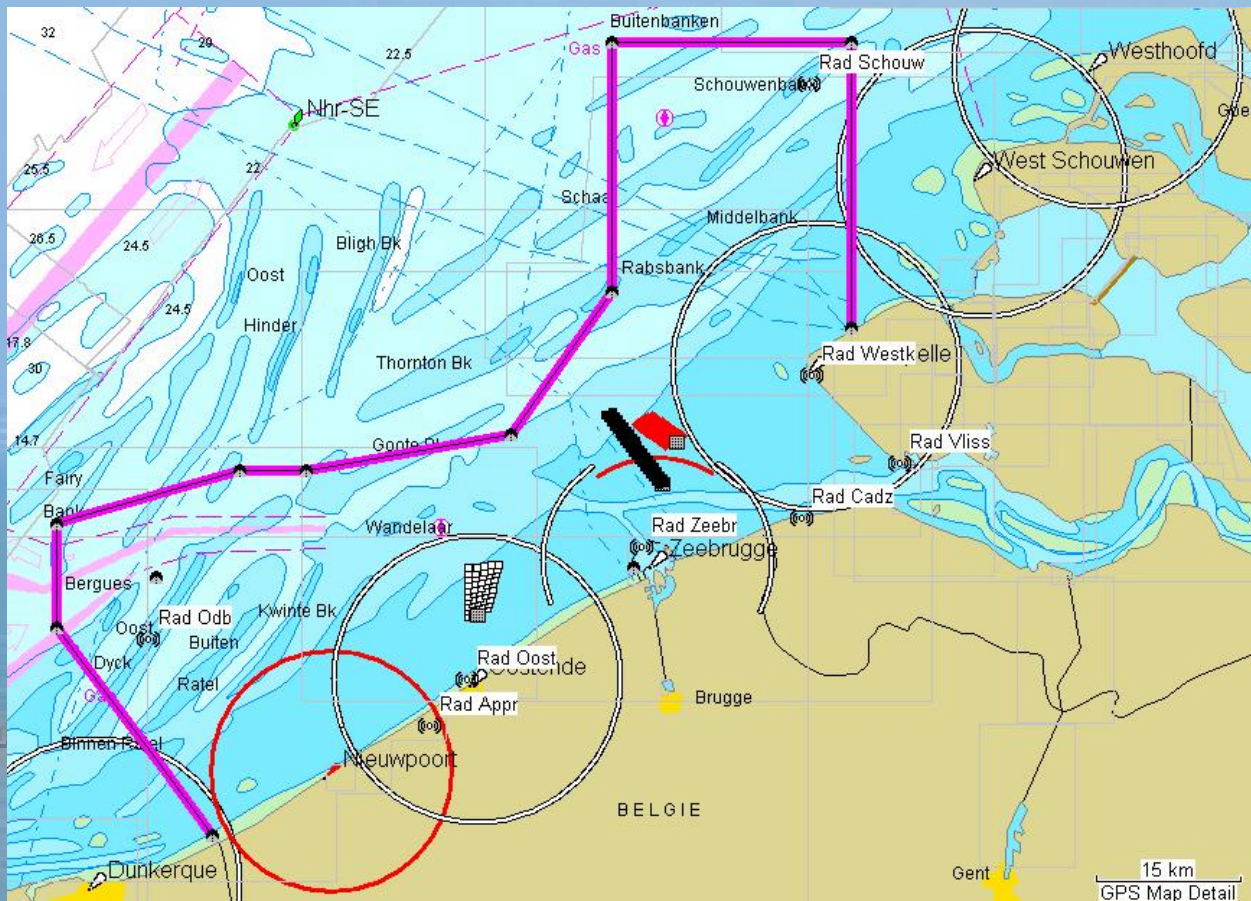
- Modellen van turbines: enkel bliksemafleiders

Inleiding

• Overzicht van de beschouwde windturbineparken en het VTS-werkingsgebied van de SRK (Vlaamse Kust en Scheldemonding)

Wit = C-Power

Zwart = TotalFina Eolia

Rood = Seenergy

Overzicht

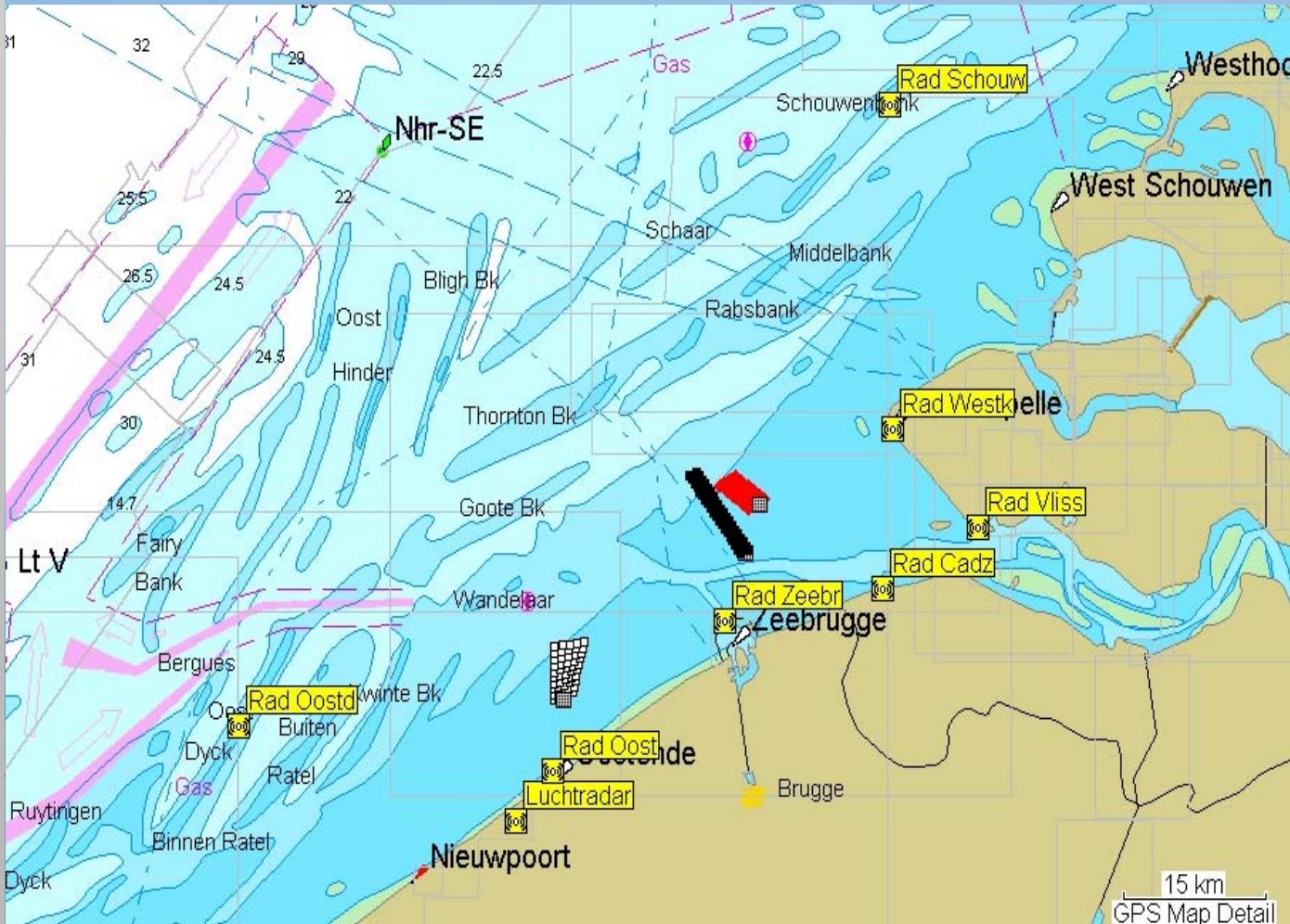
- Inleiding
- *Radar-effecten*
  - *Schaduwing*
  - Valse echo's
- VHF communicatie
- RDF-effecten
- DGPS-effecten
- AIS-effecten
- Besluiten

Radar-effecten

Overzicht van de beschouwde radarinstallaties

Reeds geïnstalleerd:

- Oostende
- Zeebrugge
- Cadzand
- Vlissingen
- Westkapelle

In aanbouw:

- Oostdyckbank
- Schouwenbank

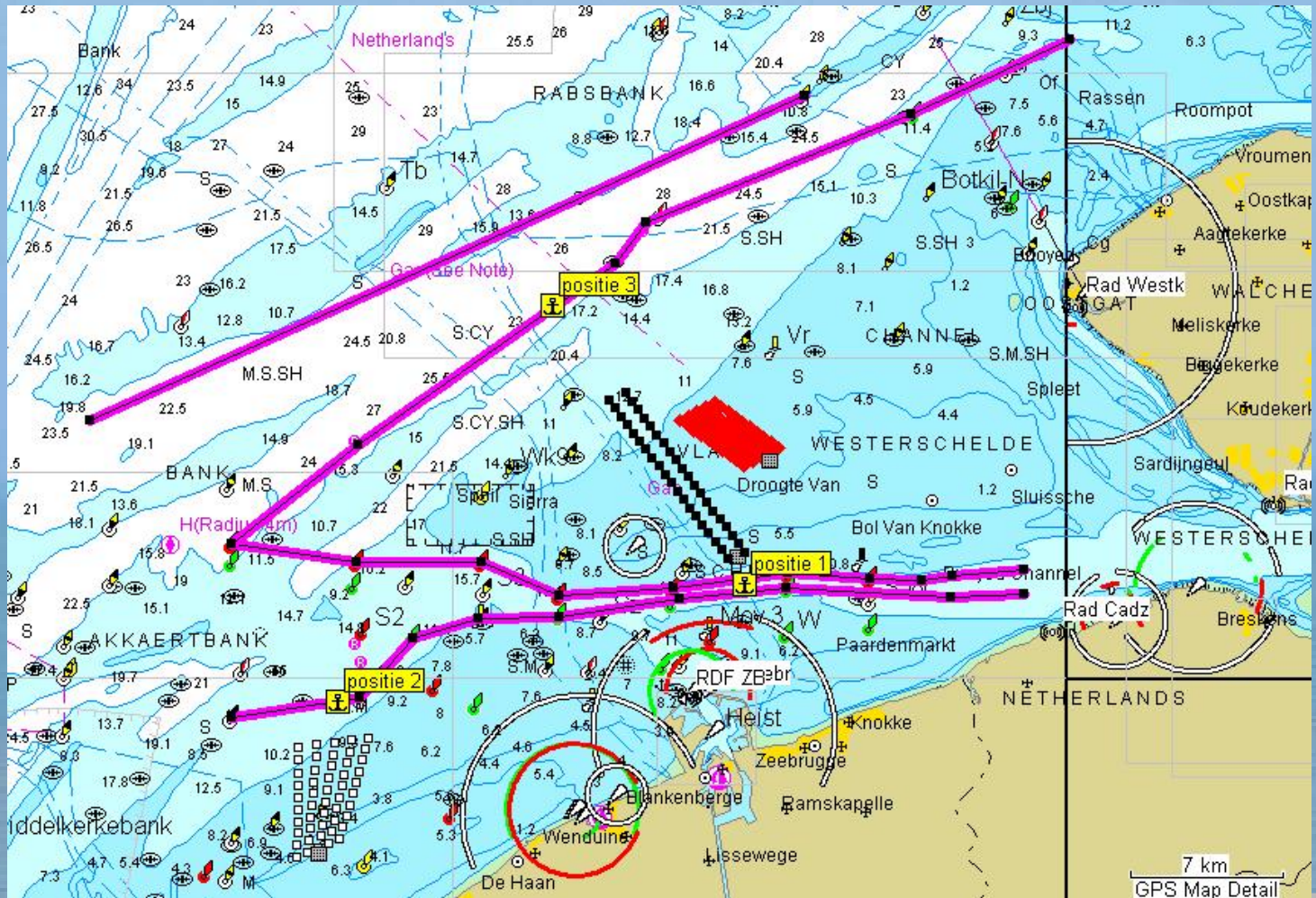
Radar van Zeebrugge

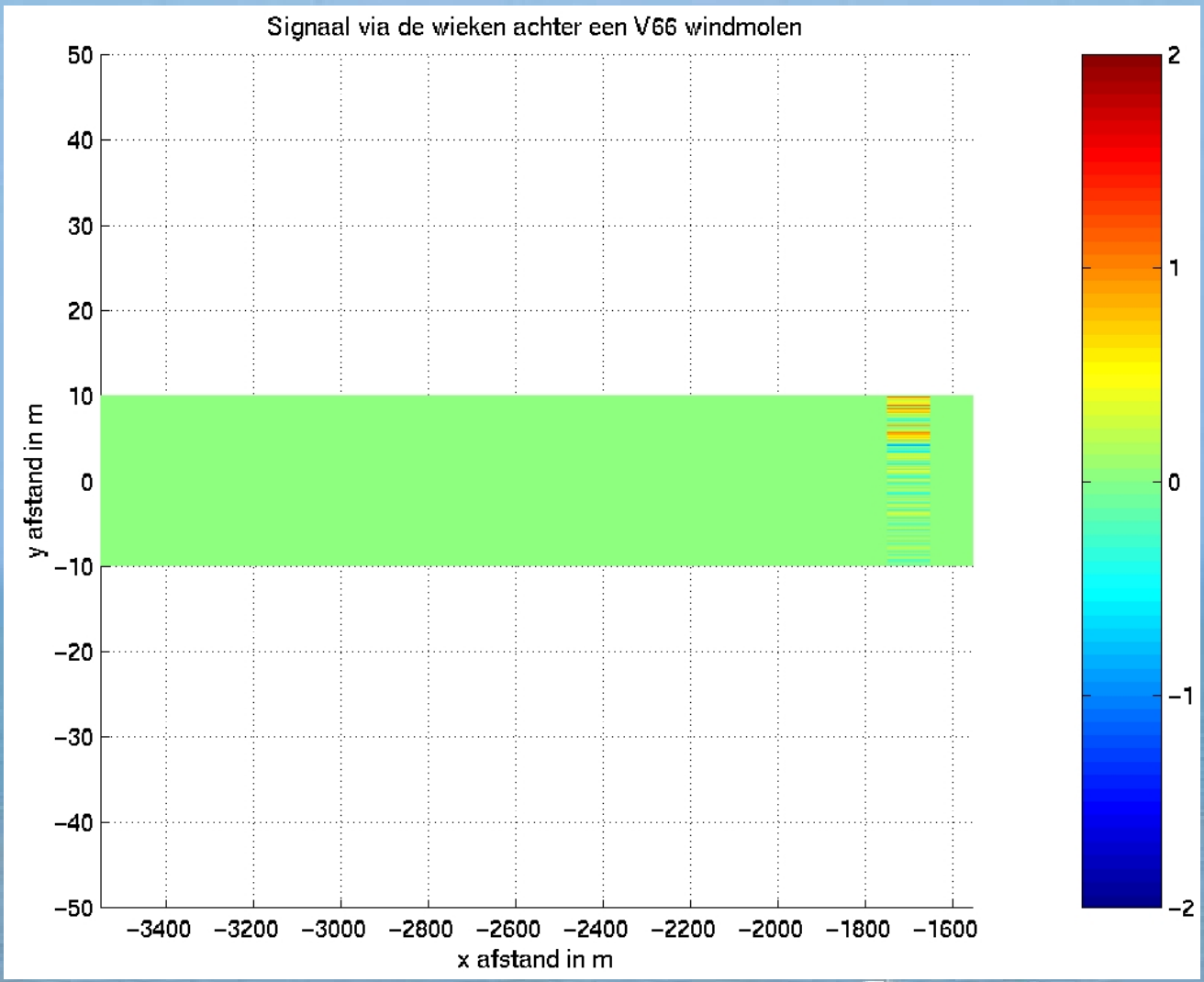
Radar-effecten

Beschouwde scheepsposities (radar aan boord van de schepen)

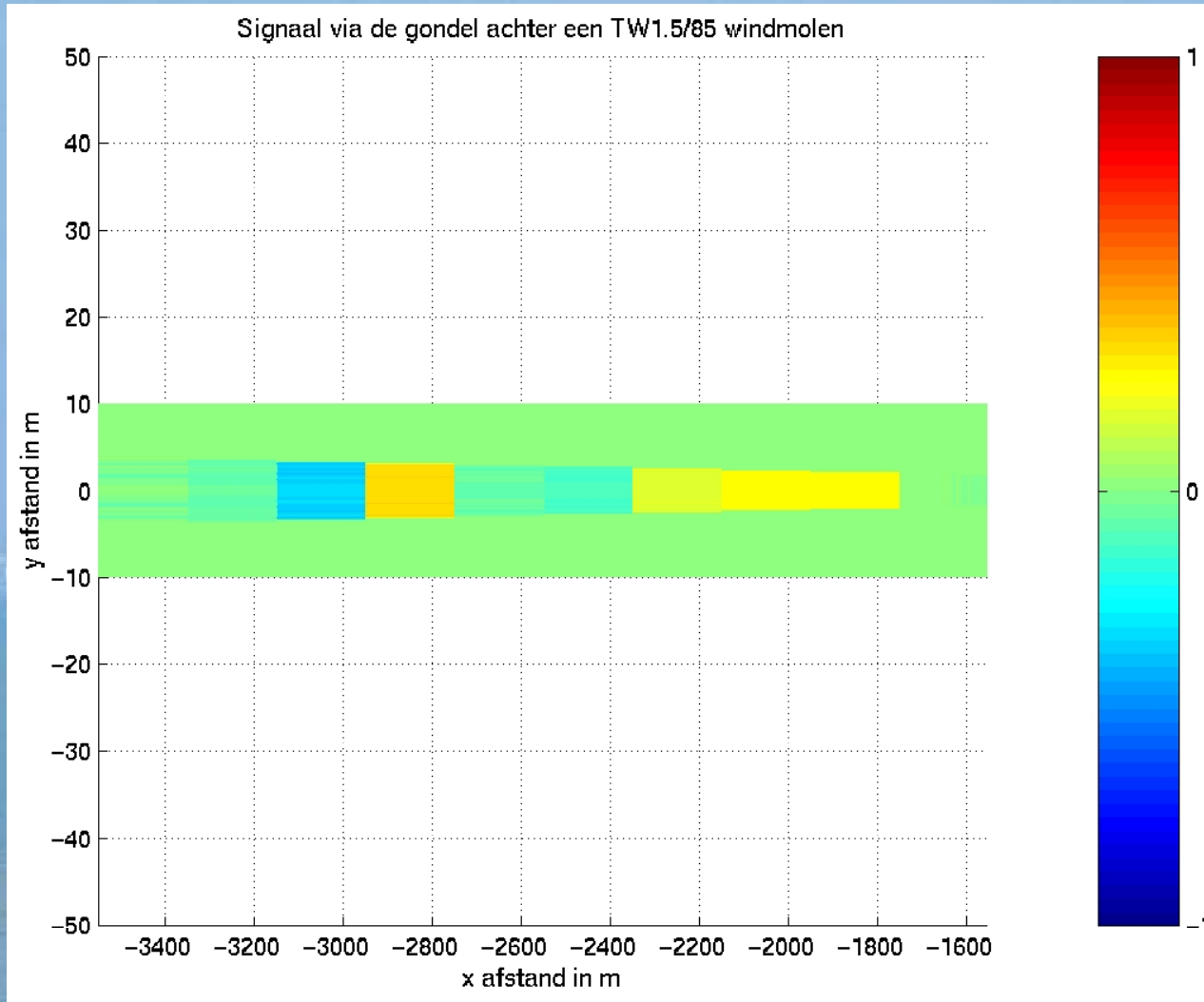
Enkel wieken (radar op 0, turbine op -1550 m)

Gondel 90°,
Wieken 40° gedraaid

Enkel gondel (radar op 0, turbine op -1550 m)

Gondel 0°
gedraaid

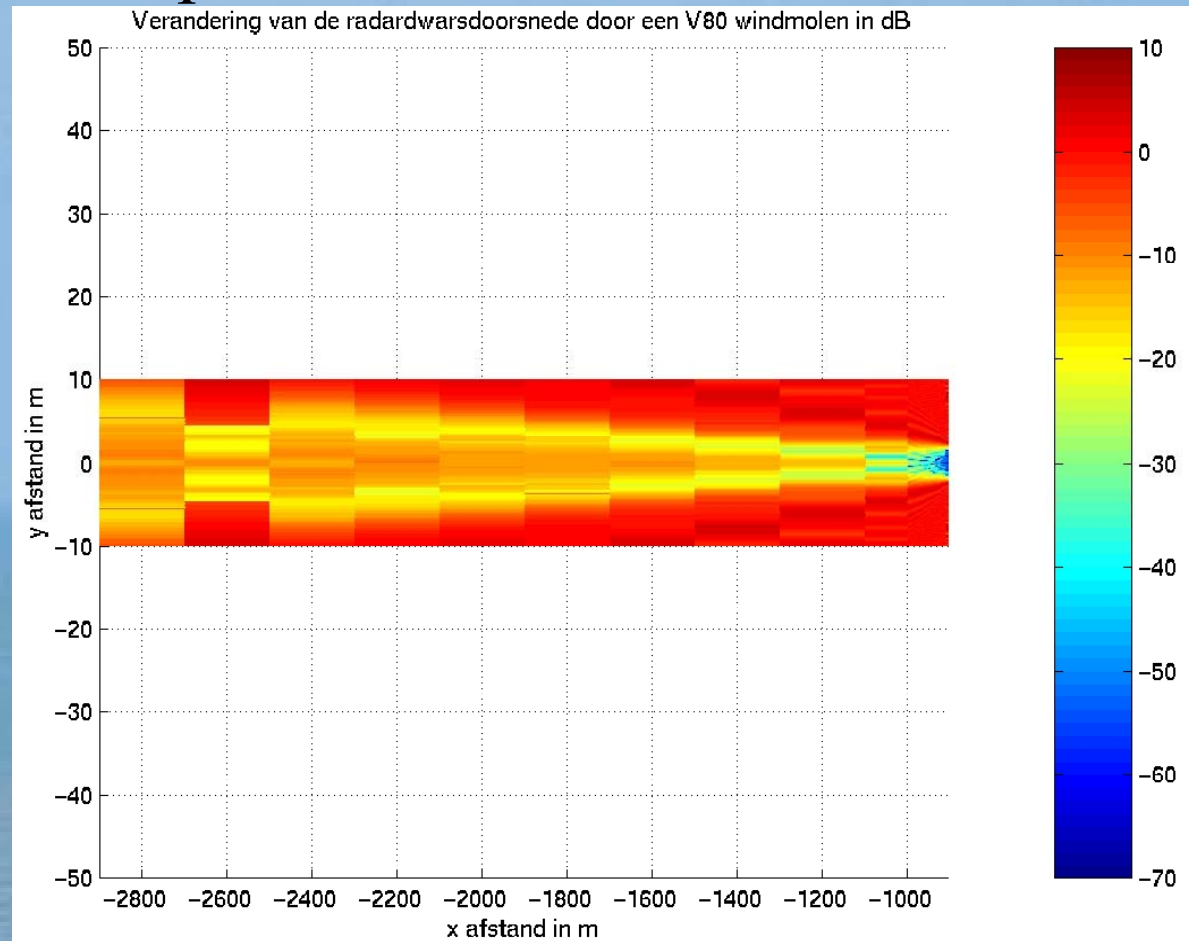

Radar-effecten

- EPICS-GO gebaseerd op klassieke GO-UTD

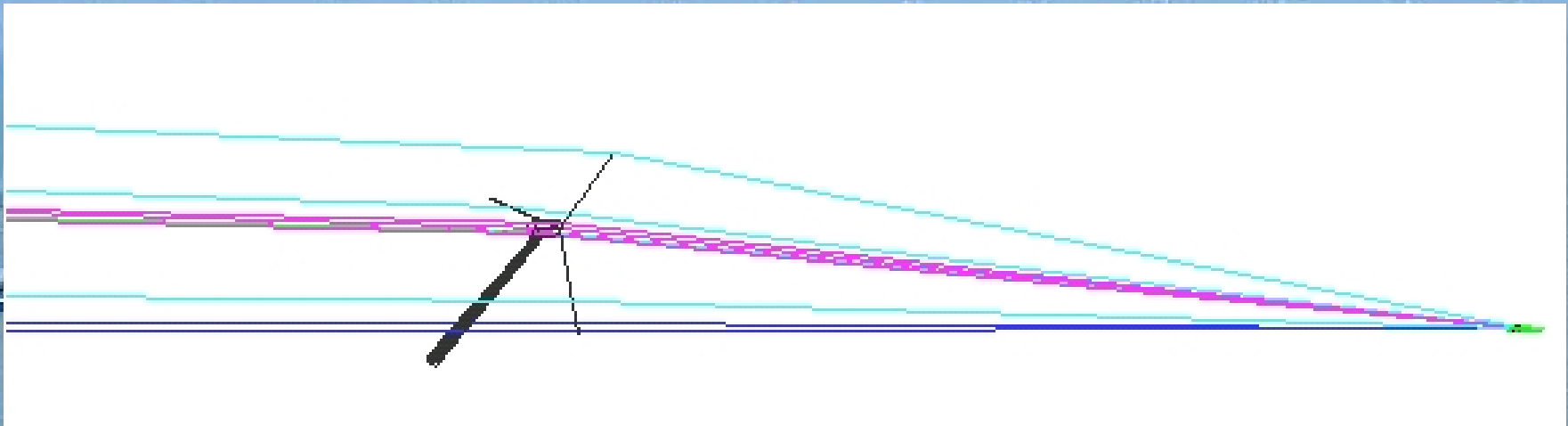
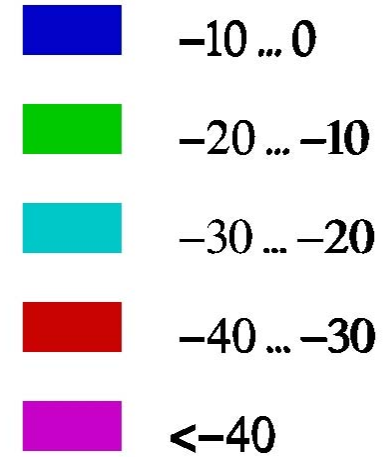
Gegevens:

- één windturbine in (0,-900 m)
- radar in (0,0)

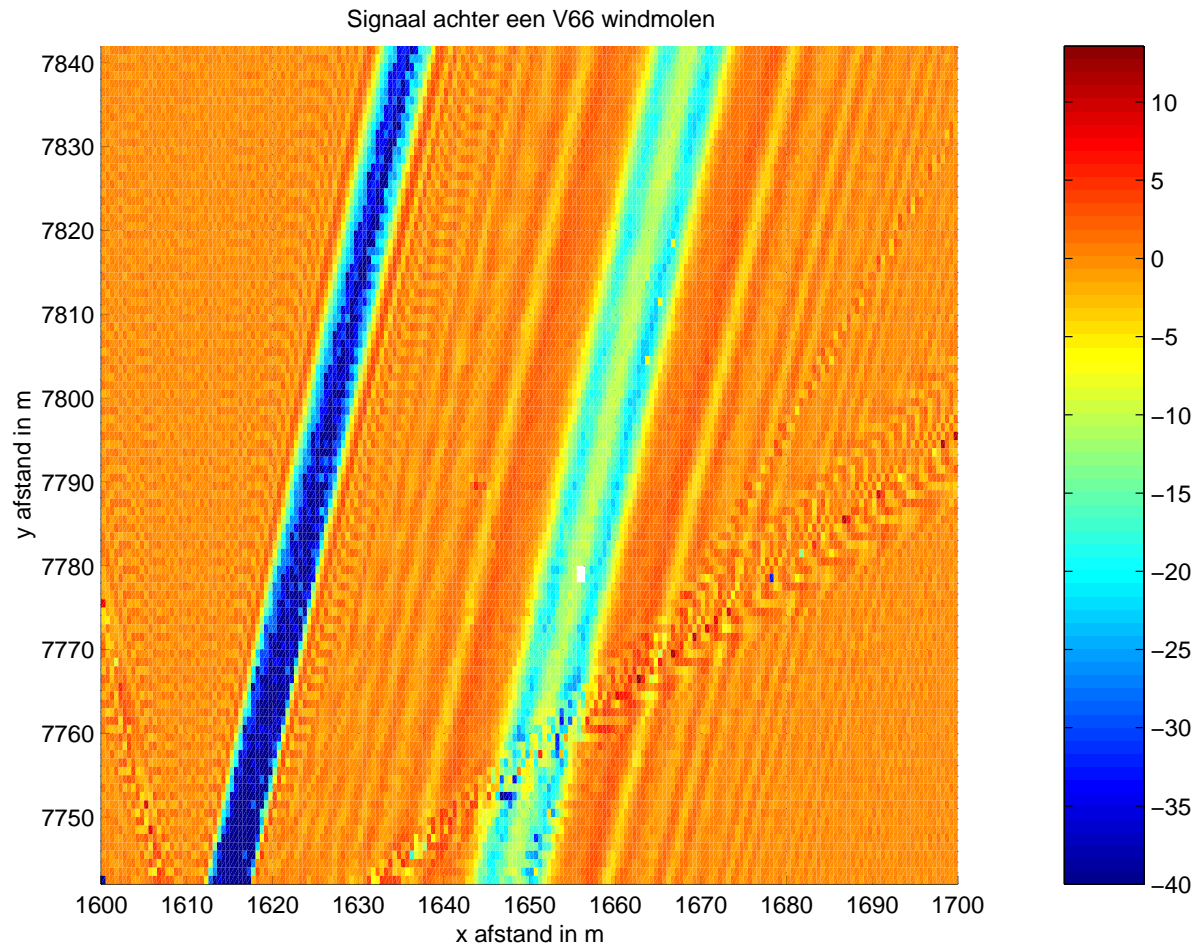
Radar-effecten

- Verschillende stralen (1 turbine)

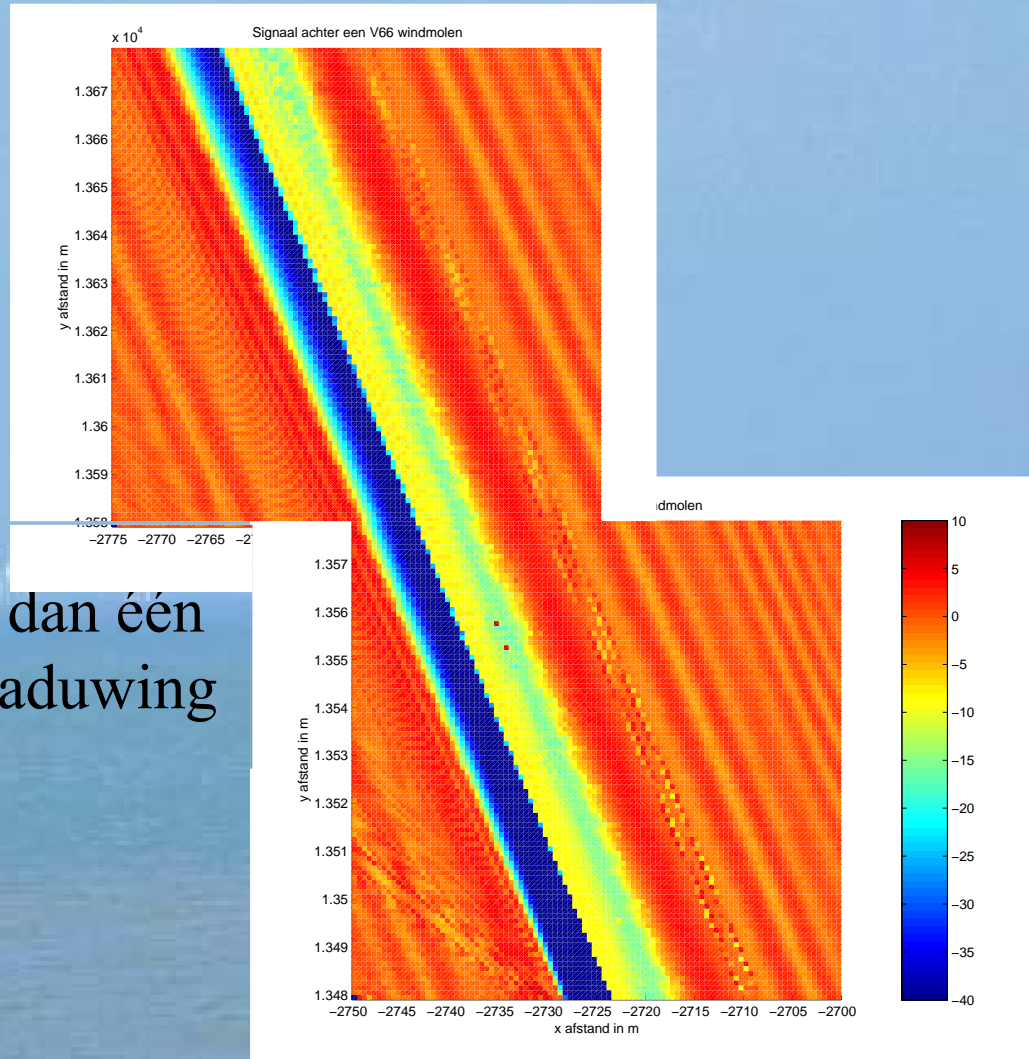
Radar-effecten

- Problemen indien meer dan één turbine

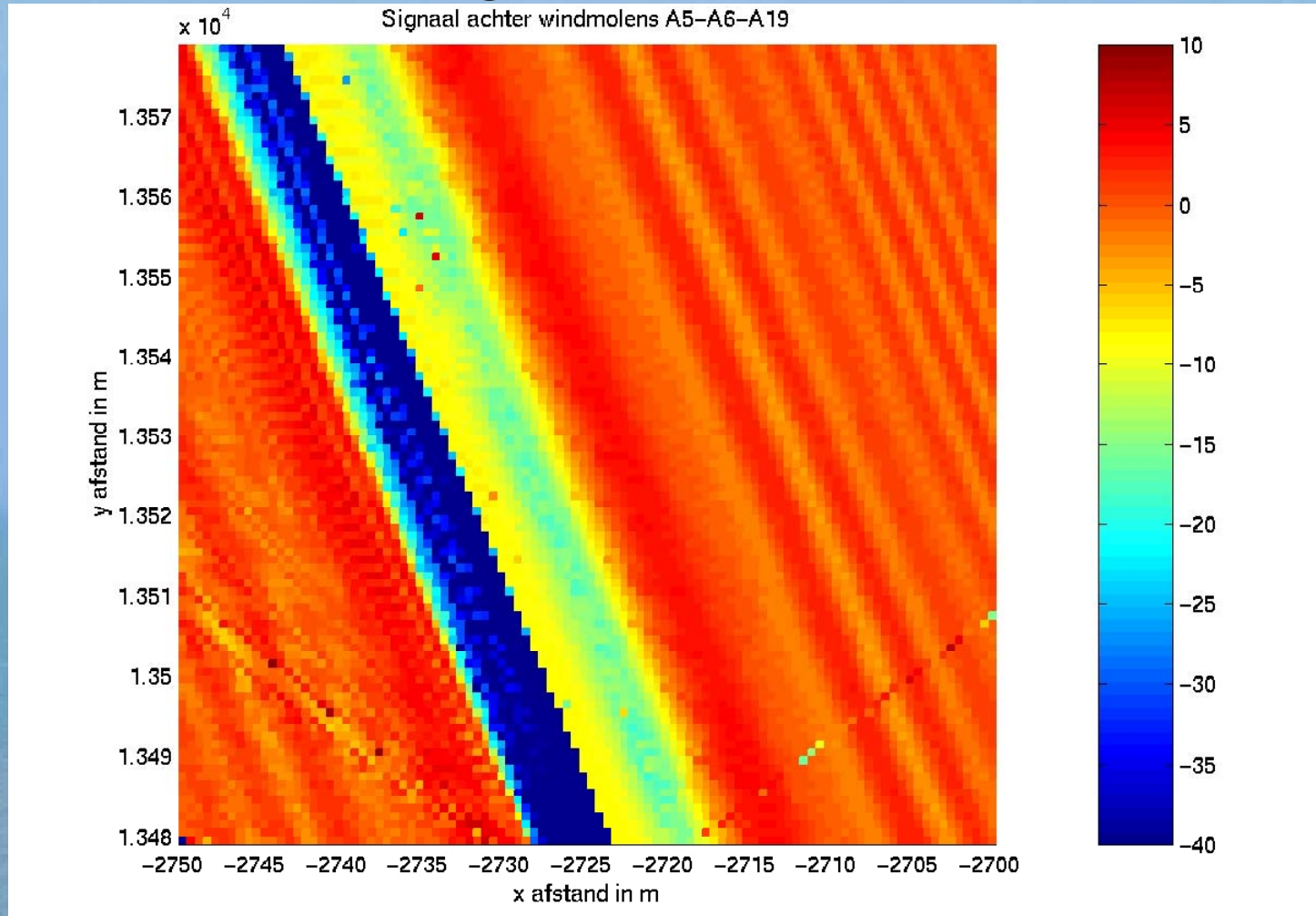
Radar-effecten

- Problemen indien meer dan één turbine: soms diepe schaduwing

Radar-effecten

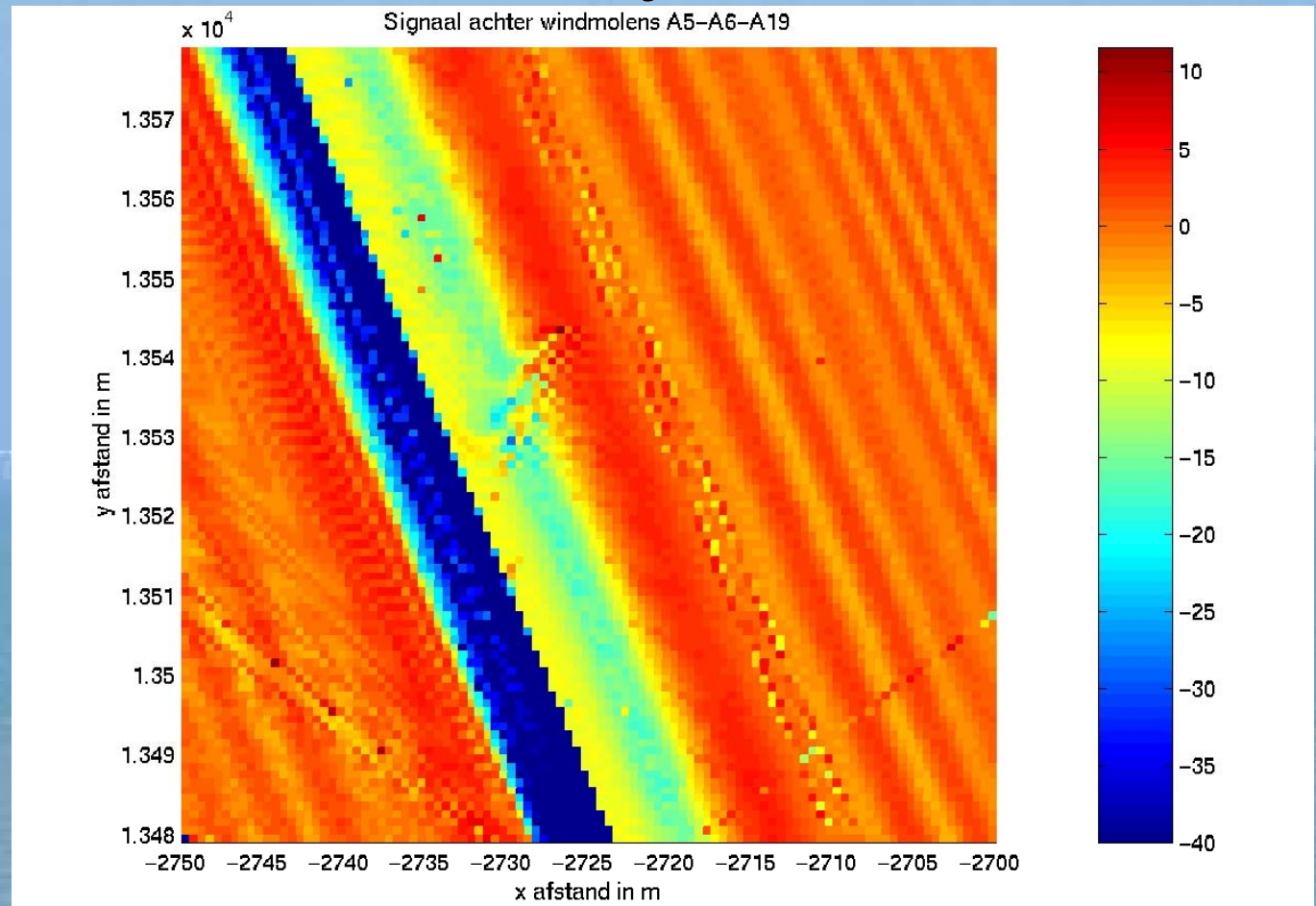
- Wind uit Westen: wieken geschaduwd door toren

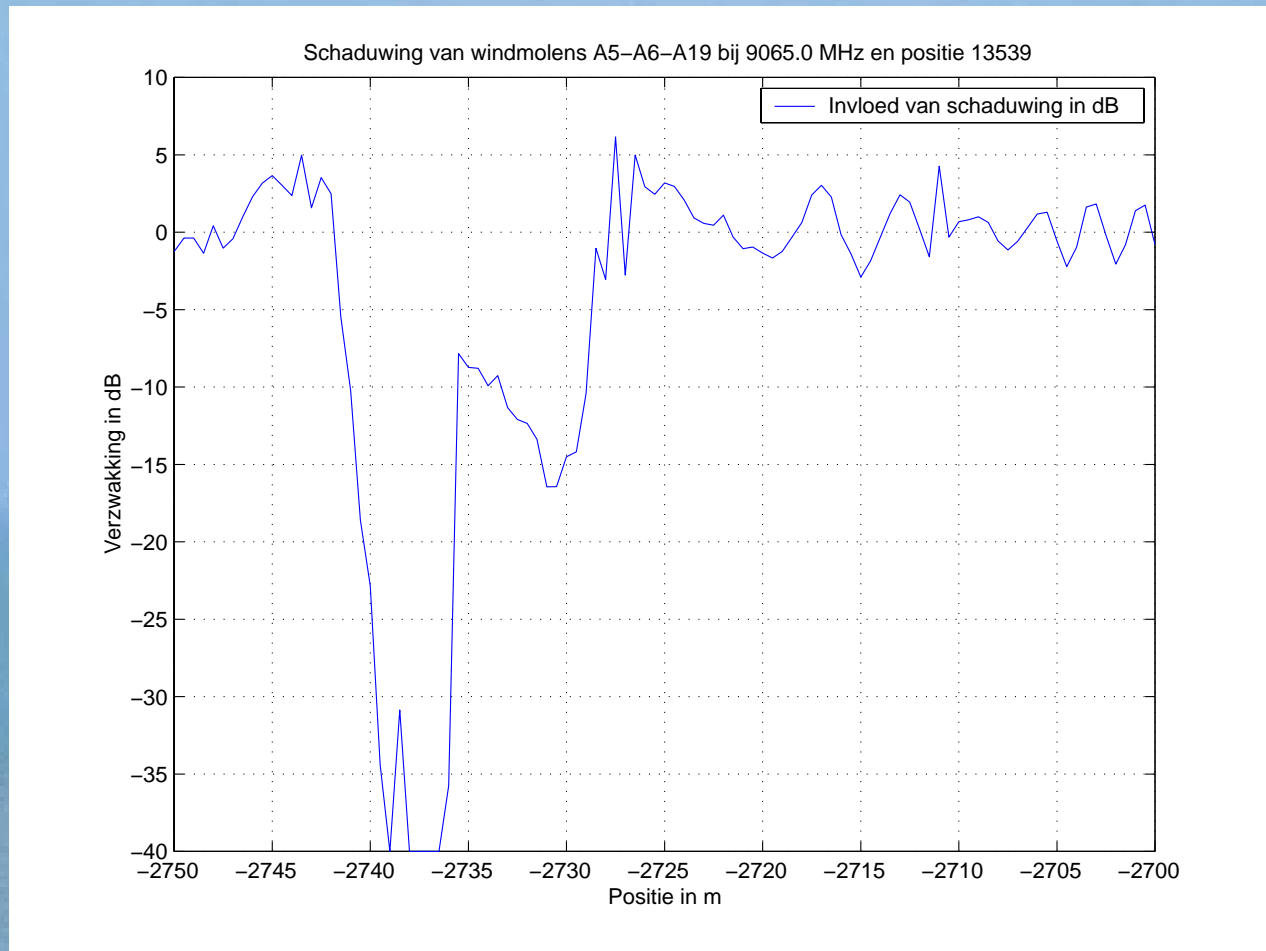
Radar-effecten

- Wind uit Oosten: wieken duidelijk te zien

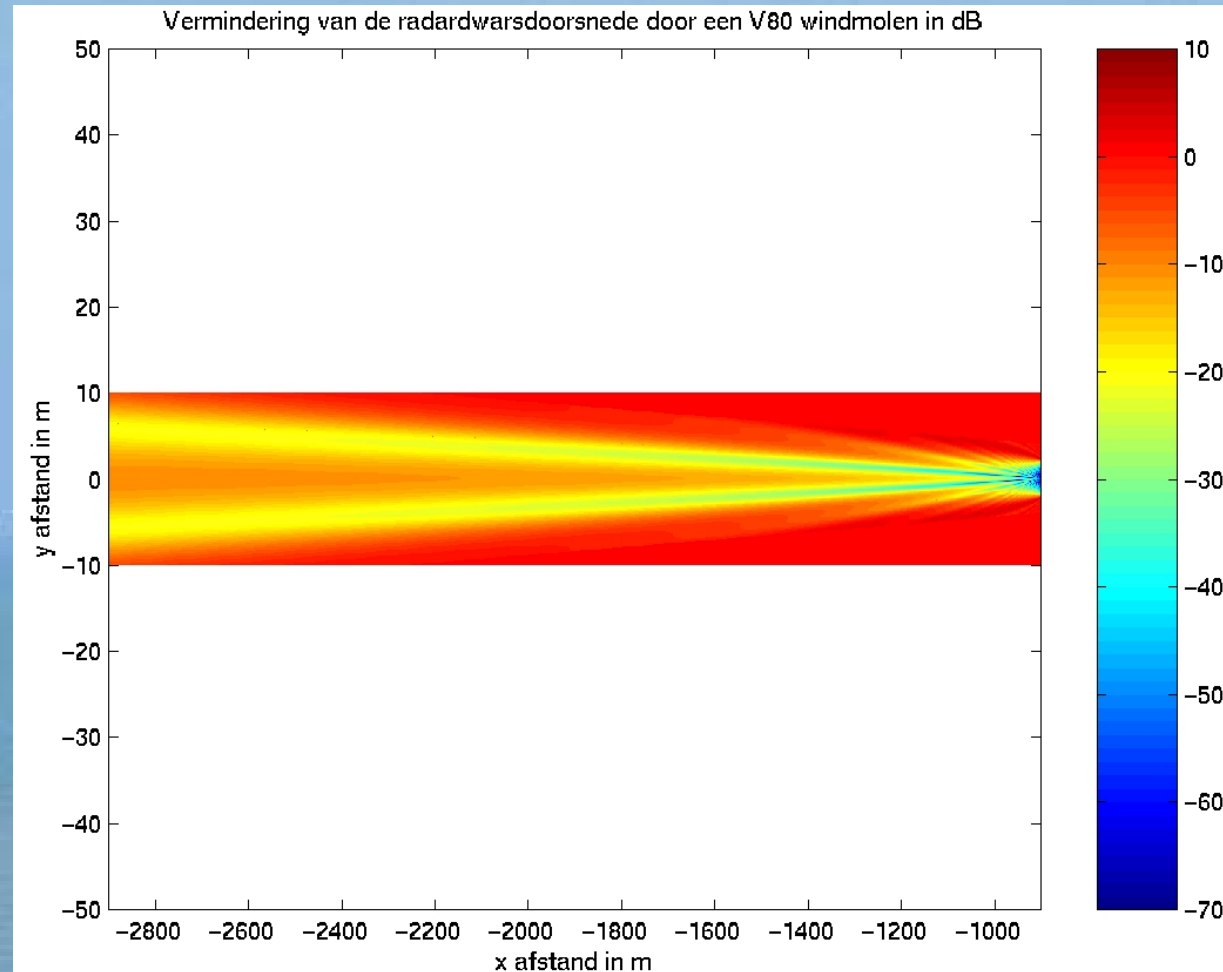
Radar-effecten

- Benadering voor grote parken: invloed van wieken gering

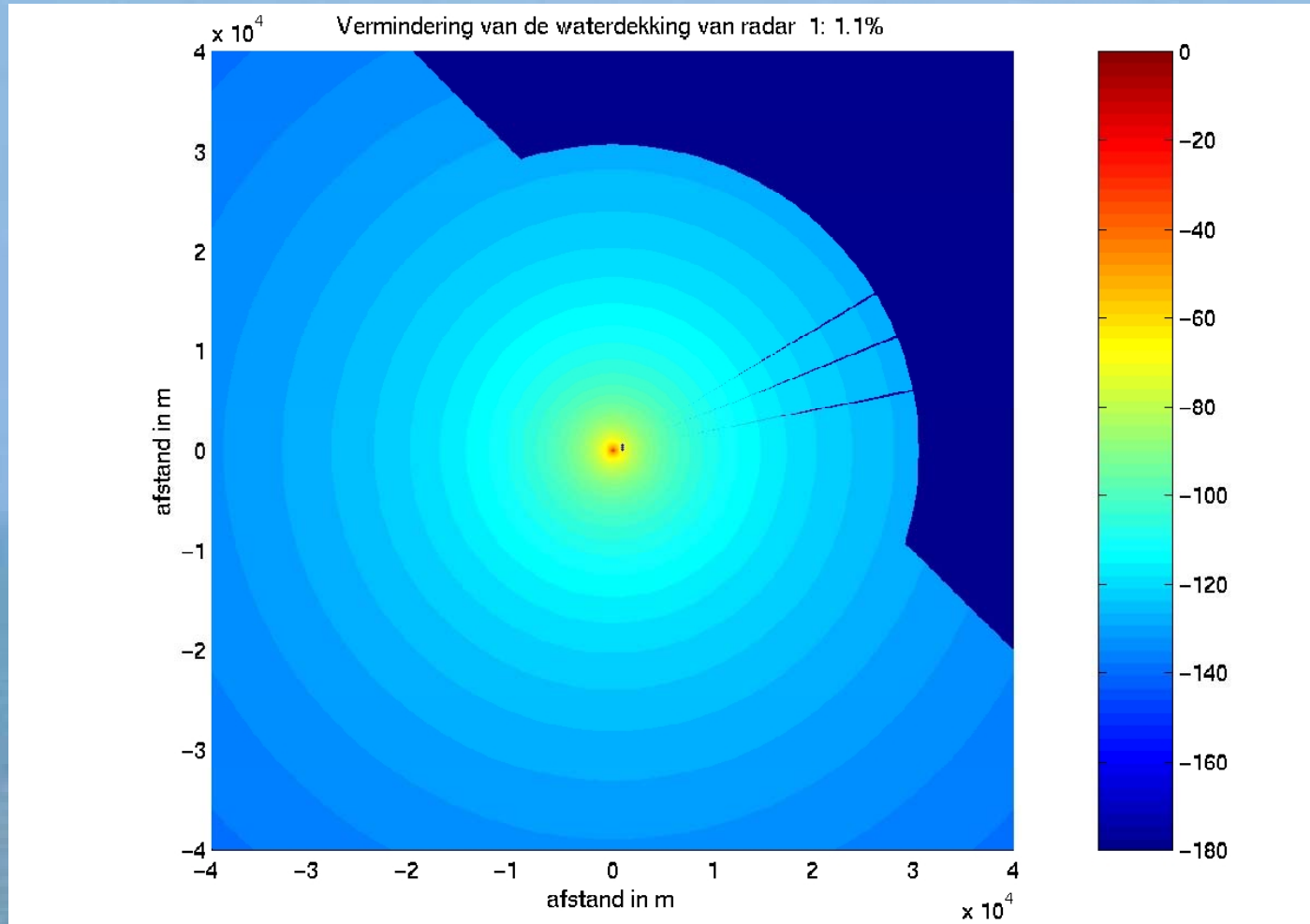
Radar-effecten

- Benadering voor grote parken: enkel diffractie van toren

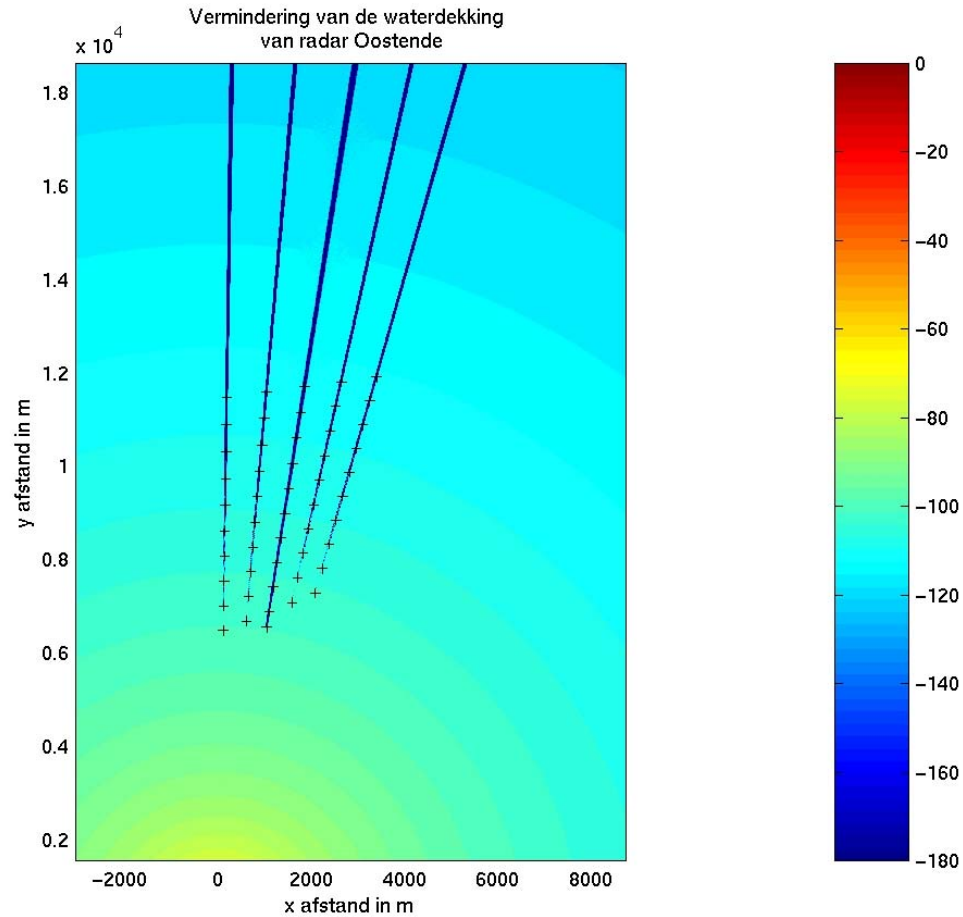
Radar-effecten

- Simulatie van een fictief park

Radar-effecten

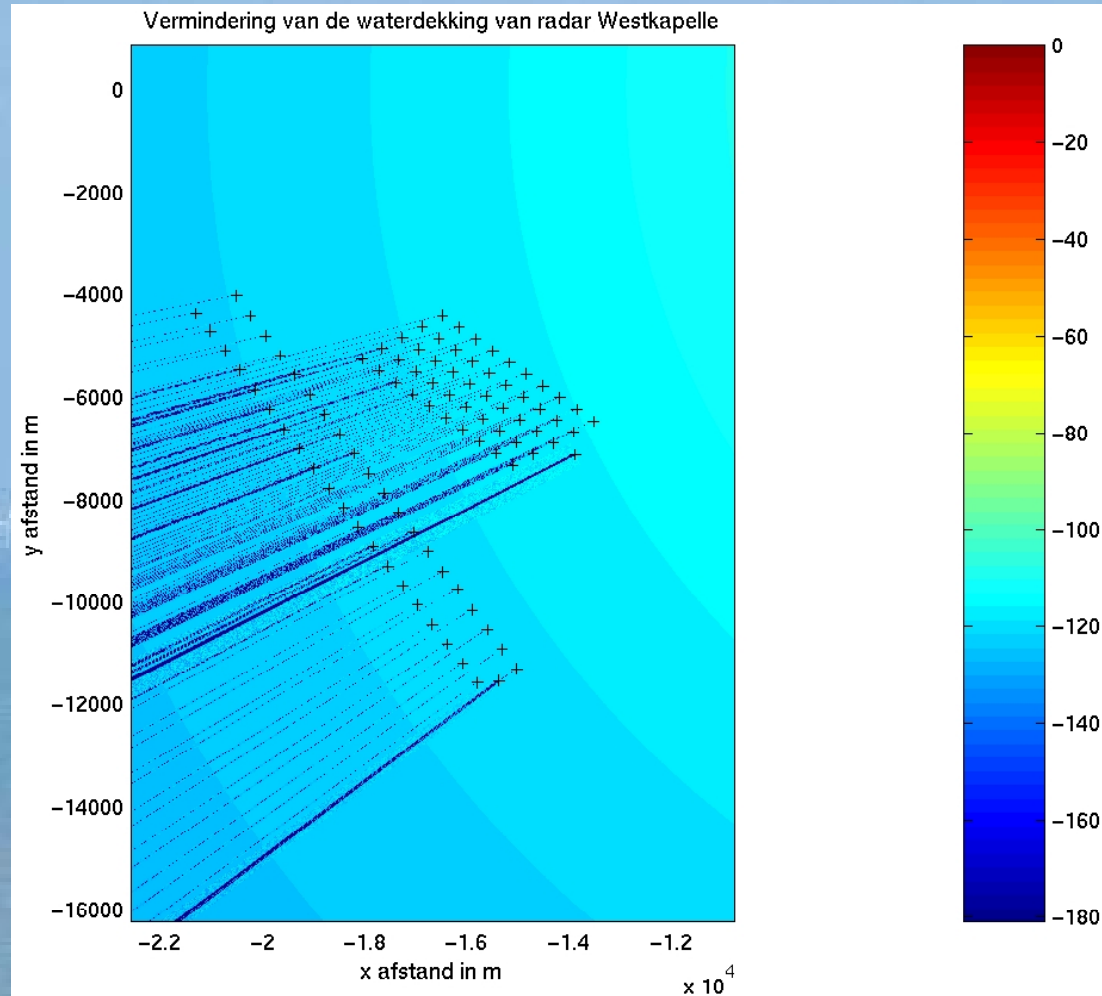
- Voorbeeld voor C-Power:

Radar-effecten

- Voorbeeld voor Totalfina Eolia en Seanergy:

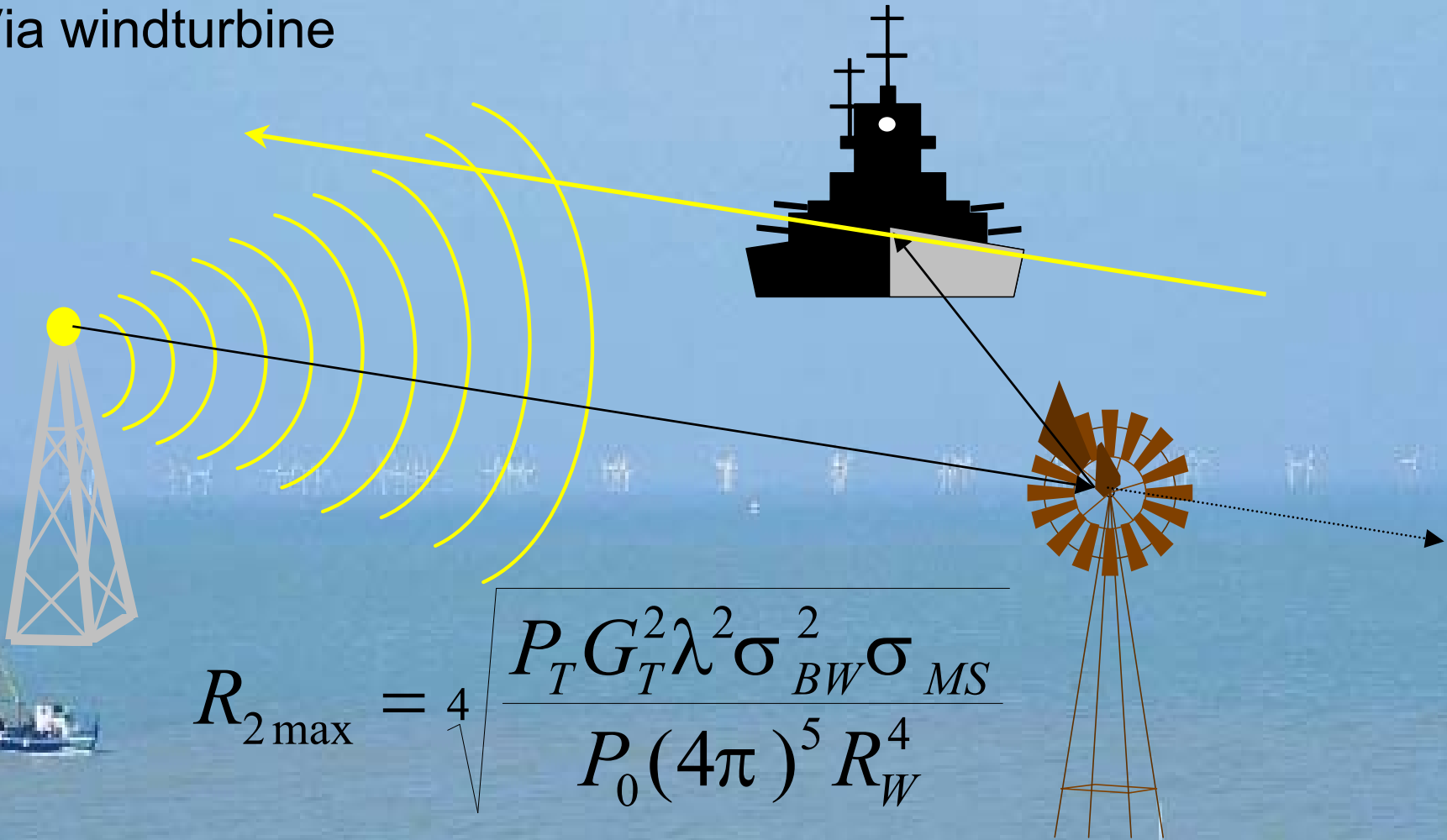
Overzicht

- Inleiding
- *Radar-effecten*
  - Schaduwing
  - *Valse echo's*
- VHF communicatie
- RDF-effecten
- DGPS-effecten
- AIS-effecten
- Besluiten

Type 1 valse echo's

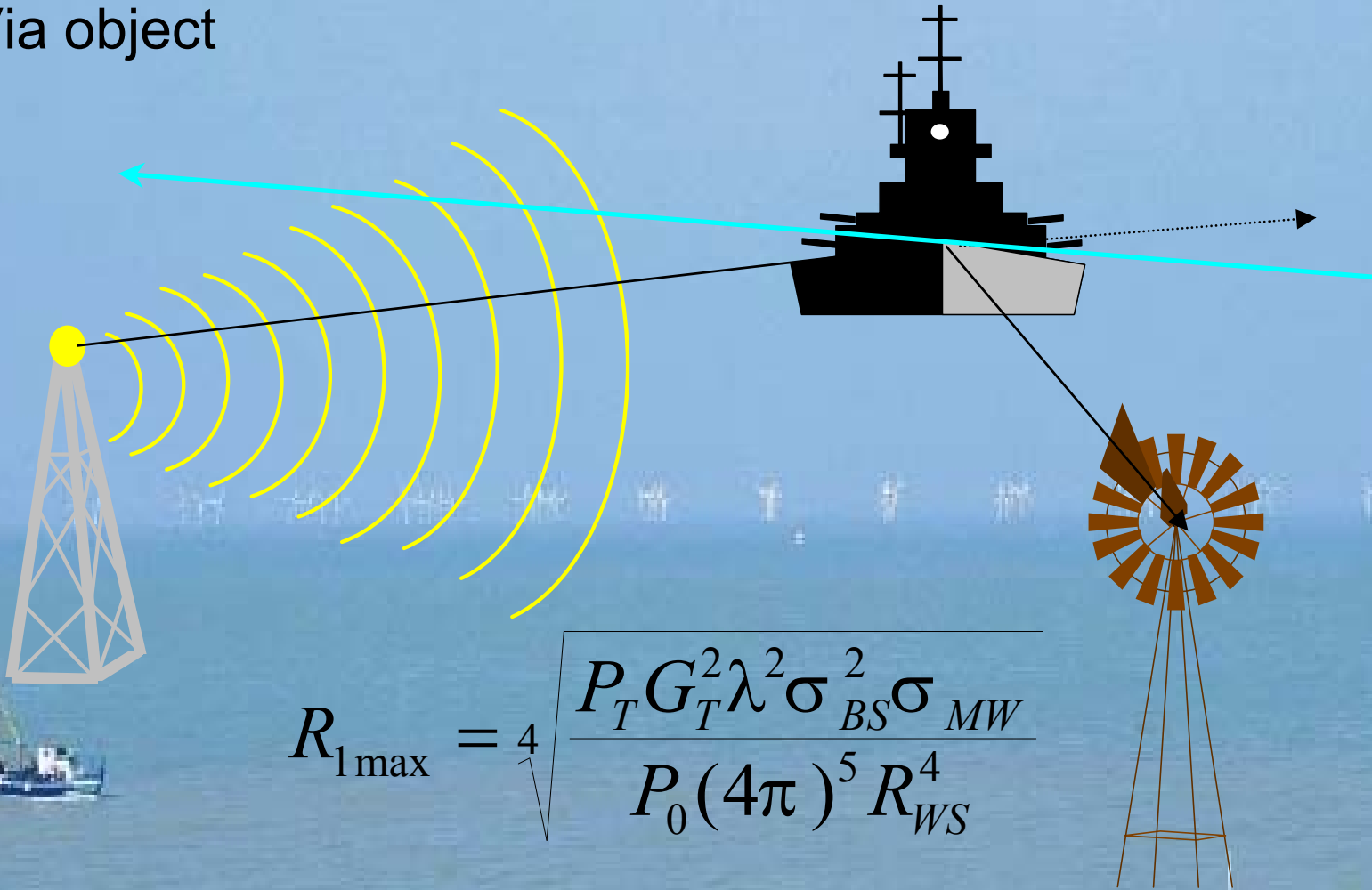
- Via windturbine

$$R_{2\max} = 4 \sqrt{\frac{P_T G_T^2 \lambda^2 \sigma_{BW}^2 \sigma_{MS}}{P_0 (4\pi)^5 R_W^4}}$$

Type 2 valse echo's

- Via object

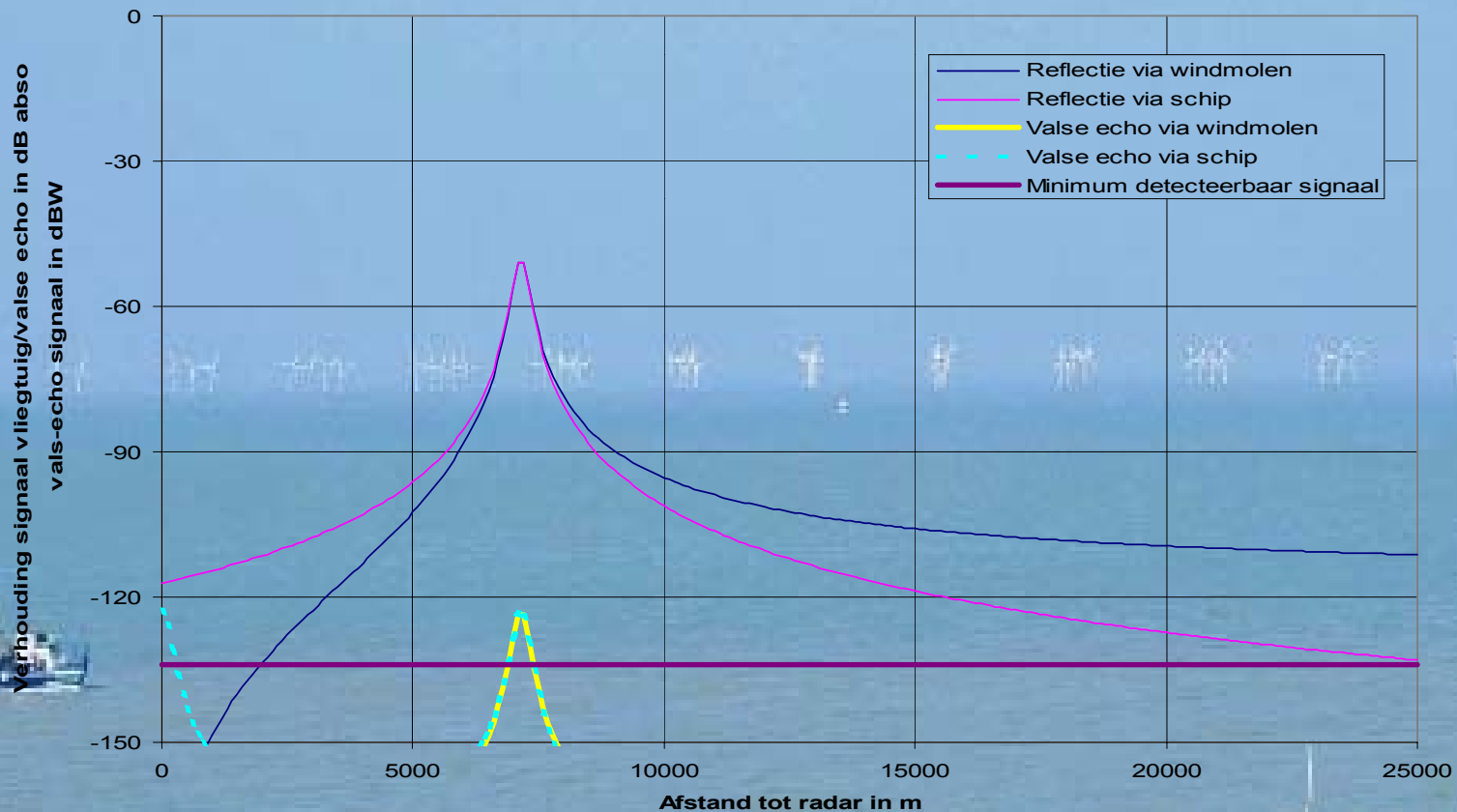

$$R_{1\max} = 4 \sqrt{\frac{P_T G_T^2 \lambda^2 \sigma_{BS}^2 \sigma_{MW}}{P_0 (4\pi)^5 R_{WS}^4}}$$

Radar-effecten

- Lineaire beweging // windturbine-radar

Verhouding tussen de radardwarsdoorsneden in dB
of absolute waarde van het ontvangen signaal in dBW zonder Doppler

Radar-effecten

- *Veronderstelling*: Lineaire beweging // met de lijn windturbine-radar
- **Type 1**: Echo “achter” turbine beweegt aan ongeveer dezelfde snelheid als het schip, en vertraagt tot wanneer het schip het dichtste punt bij de windturbine op zijn koers bereikt. Na dit punt, beweegt de valse echo terug weg van de windturbine volgens dezelfde lijn radar-wind turbine.
- **Type 2**: Een radar operator merkt dit type echo op als een echo “achter” het schip, maar naderend aan **dubbele snelheid (!!)**, tot wanneer het schip de windturbine voorbij is. Vanaf dan blijft de echo nagenoeg onveranderd staan.

Radar-effecten

- Valse echo type 2:

Valse echo van “Antigoon”

- Radarbeeld van “Antigoon” opgenomen te Zeebrugge op 28/01/2002

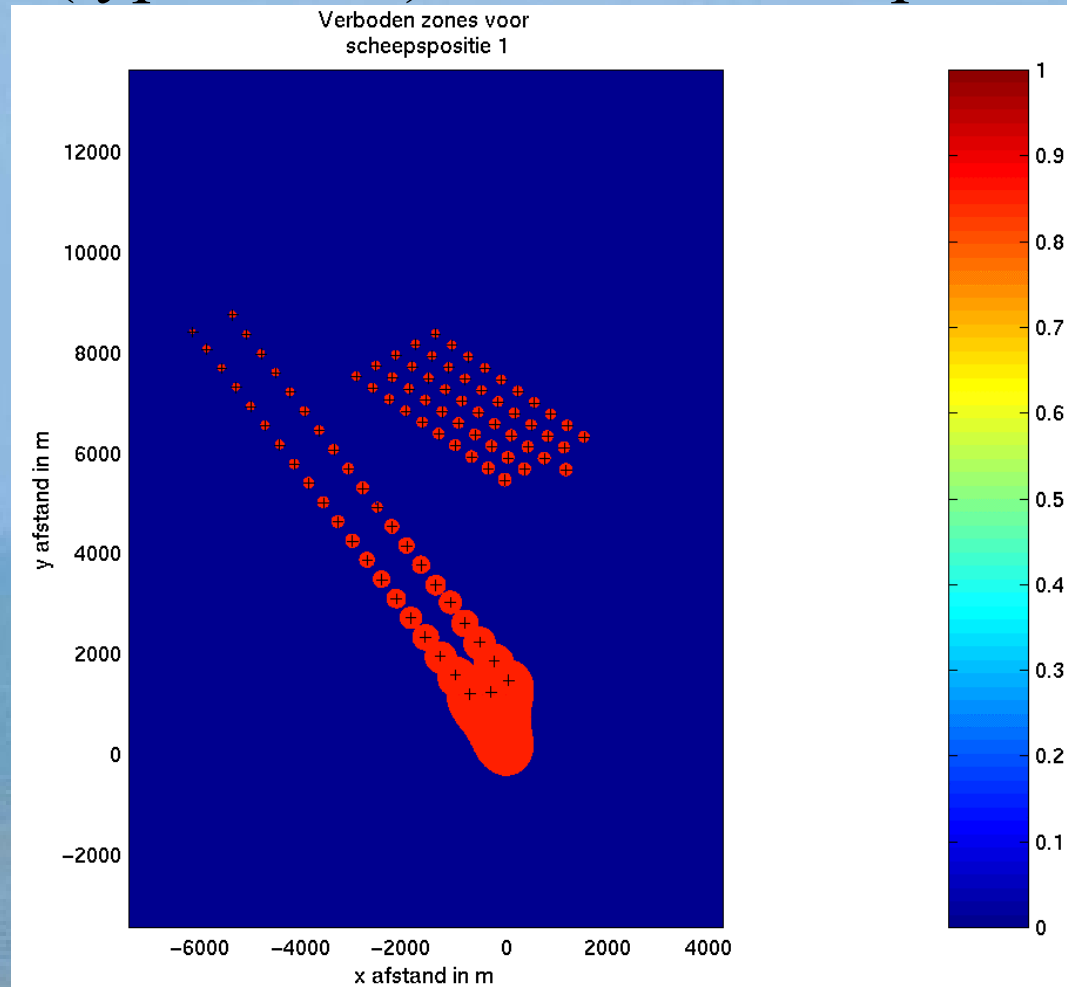
Valse echo van “Antigoon”

- Schip “Antigoon”

Radar-effecten

- Globaal beeld (types 1 + 2) voor een scheepsradar (positie 1):

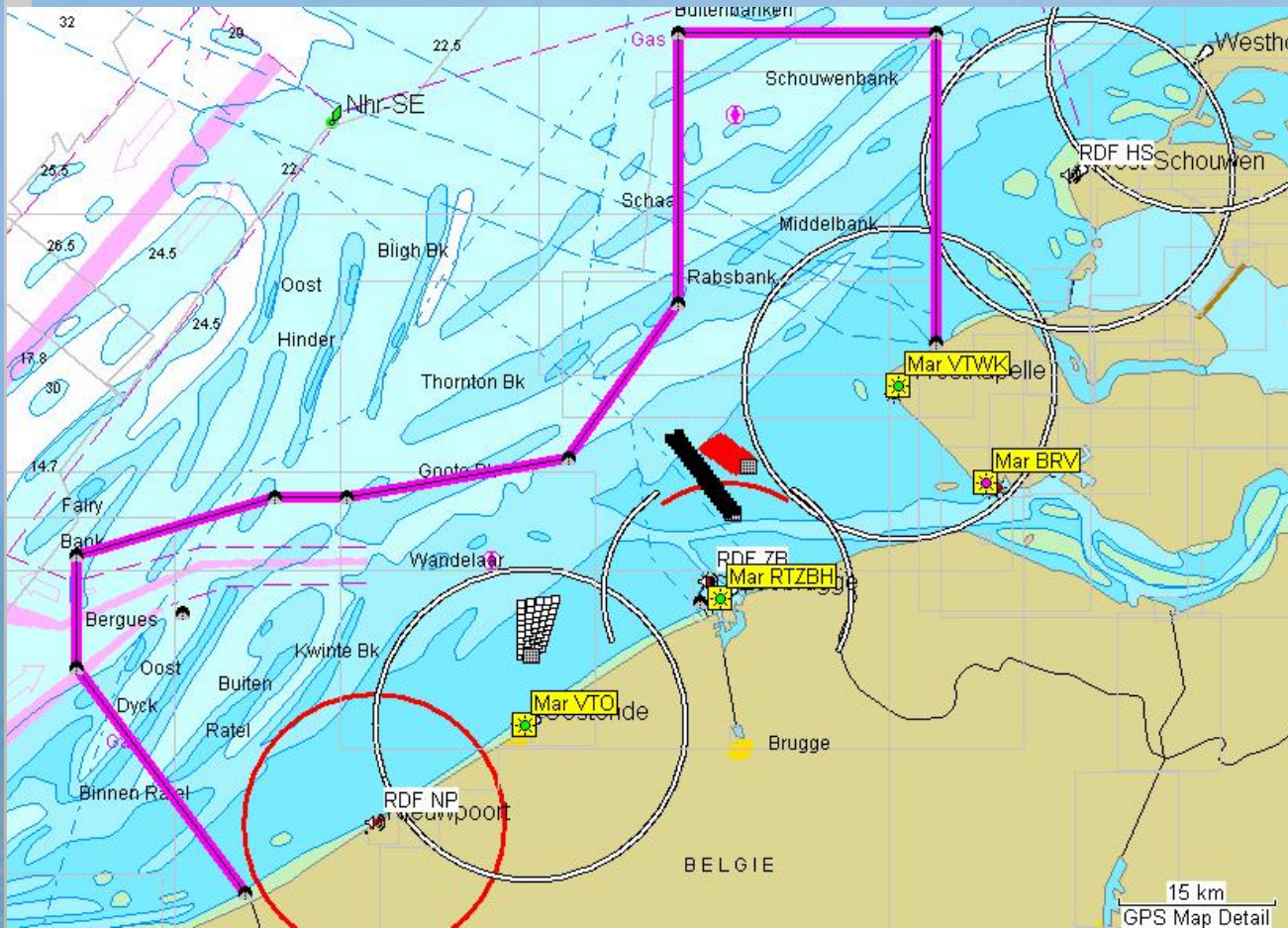
Overzicht

- Inleiding
- Radar-effecten
  - Schaduwing
  - Valse echo's
- *VHF communicatie*
- RDF-effecten
- DGPS-effecten
- AIS-effecten
- Besluiten

VHF communicatie

Overzicht van de beschouwde communicatie- en RDF-installaties

VHF-communicatie (geel):

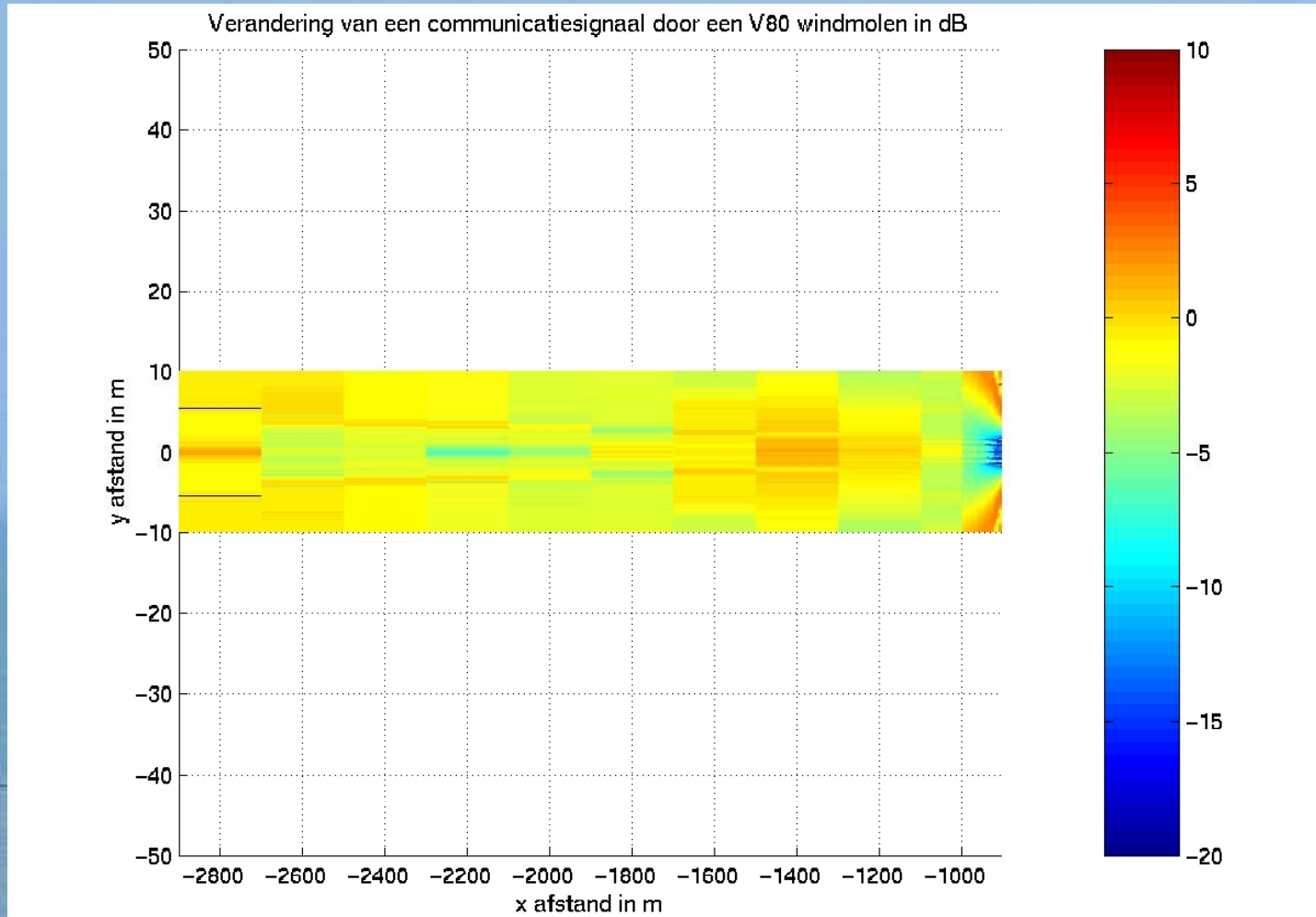
- Oostende (tx + rx)
- Zeebrugge (tx + rx)
- Vlissingen (tx + rx)
- Vlissingen Bachtenreede (tx = rx)
- Westkapelle (tx + rx)

RDF (wit):

- Nieuwpoort
- Zeebrugge
- Haamstede

VHF communicatie-effecten: kleiner dan radar

- Hoogste frequentie: 162,55 MHz

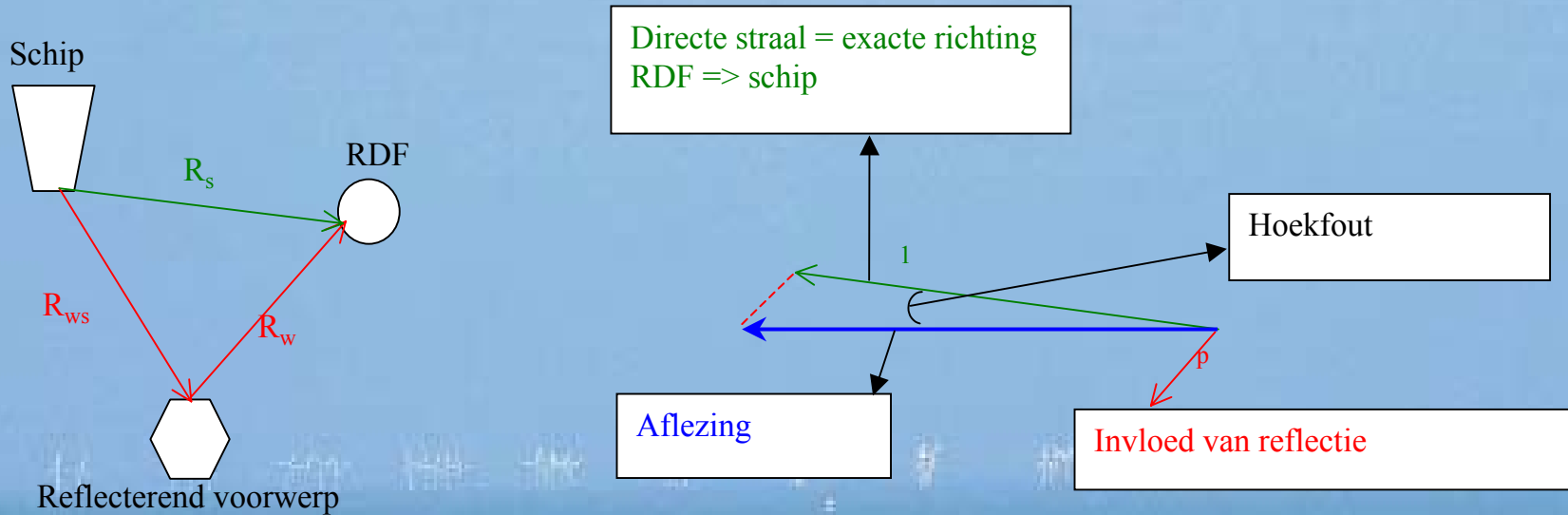
Overzicht

- Inleiding
- Radar-effecten
  - Schaduwing
  - Valse echo's
- VHF communicatie
- *RDF-effecten*
- DGPS-effecten
- AIS-effecten
- Besluiten

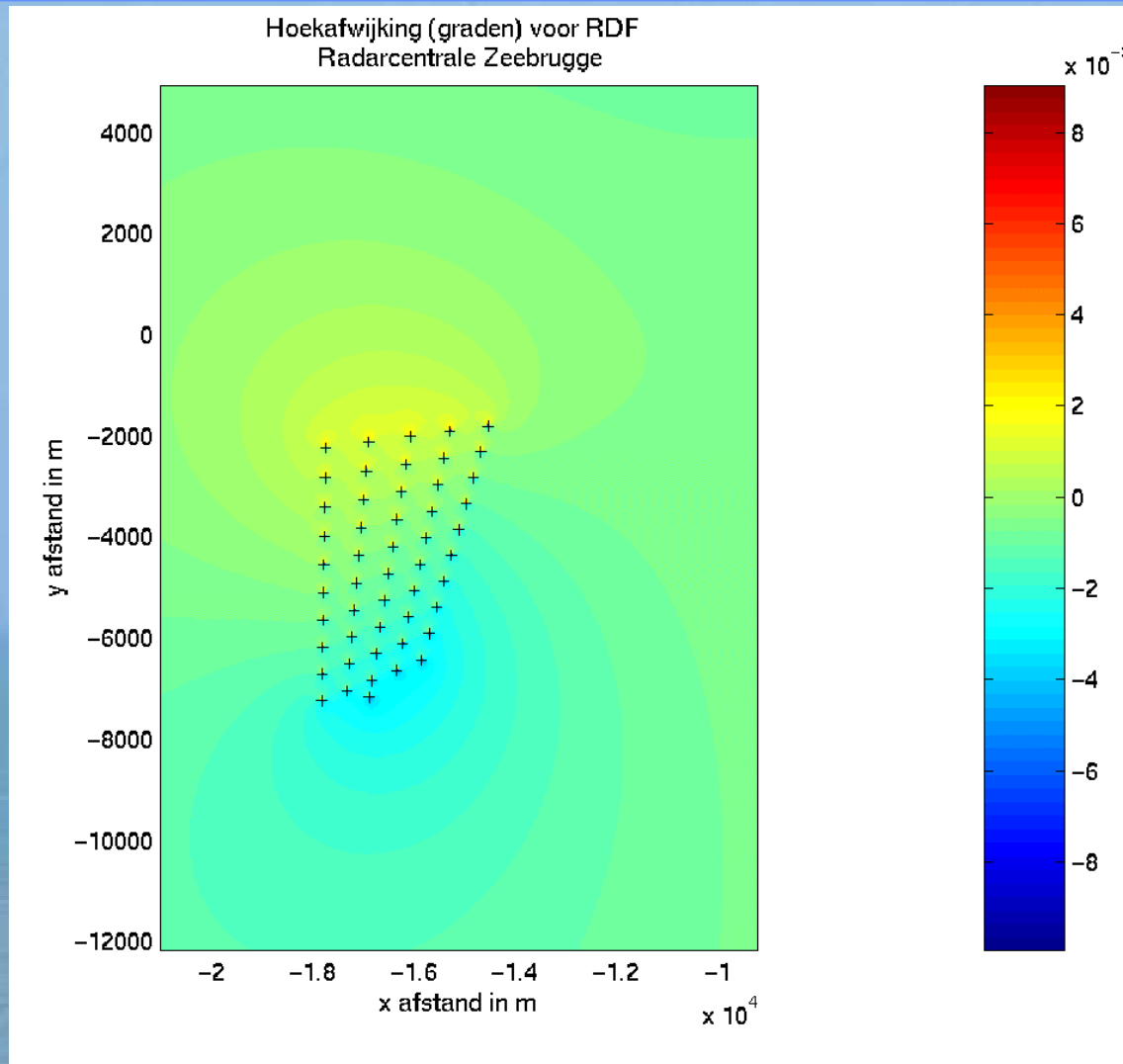
RDF-effecten: principe

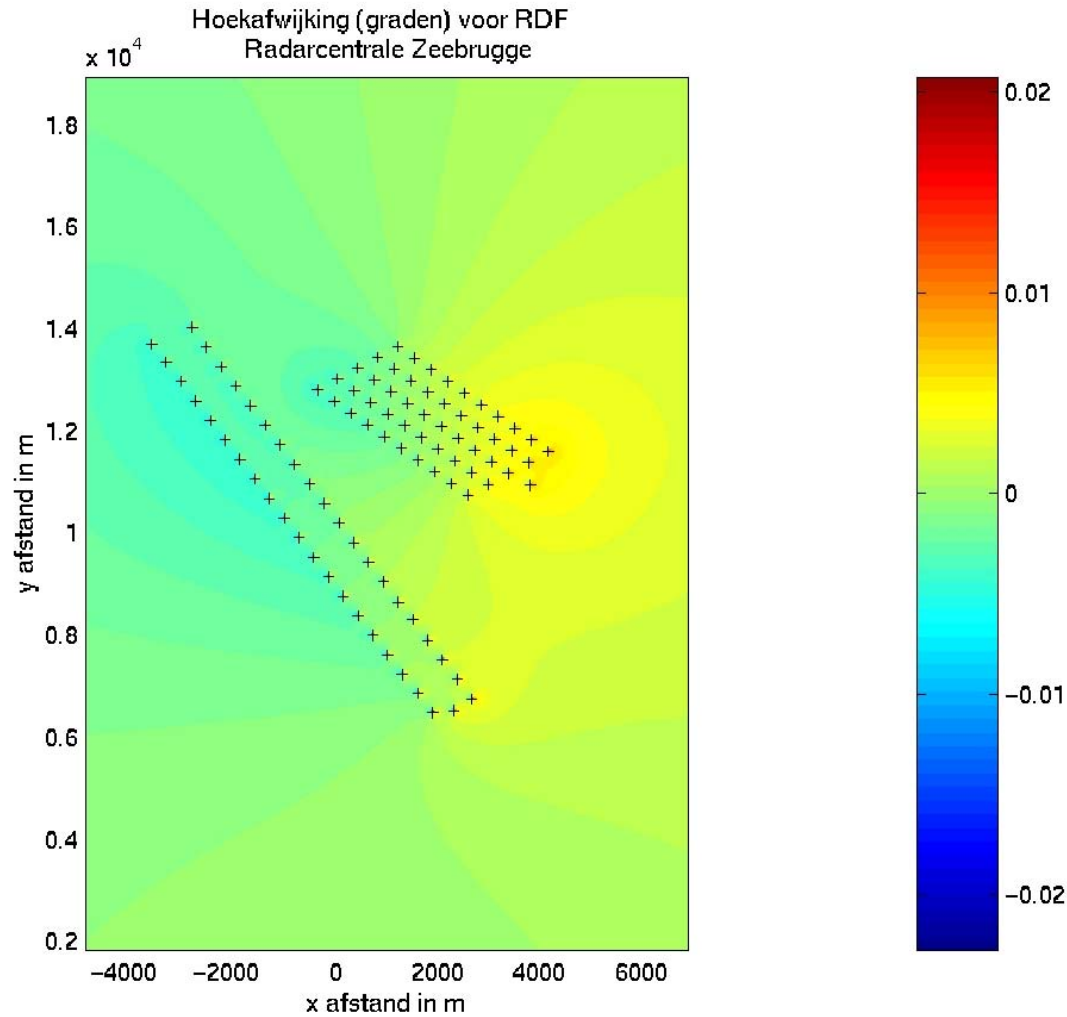
$$p = \frac{\sigma_{BW} R_S^2}{4\pi R_W^2 R_{WS}^2}$$

RDF: Voorbeeld voor C-Power

RDF: Voorbeeld voor Totalfina Eolia en Seanergy

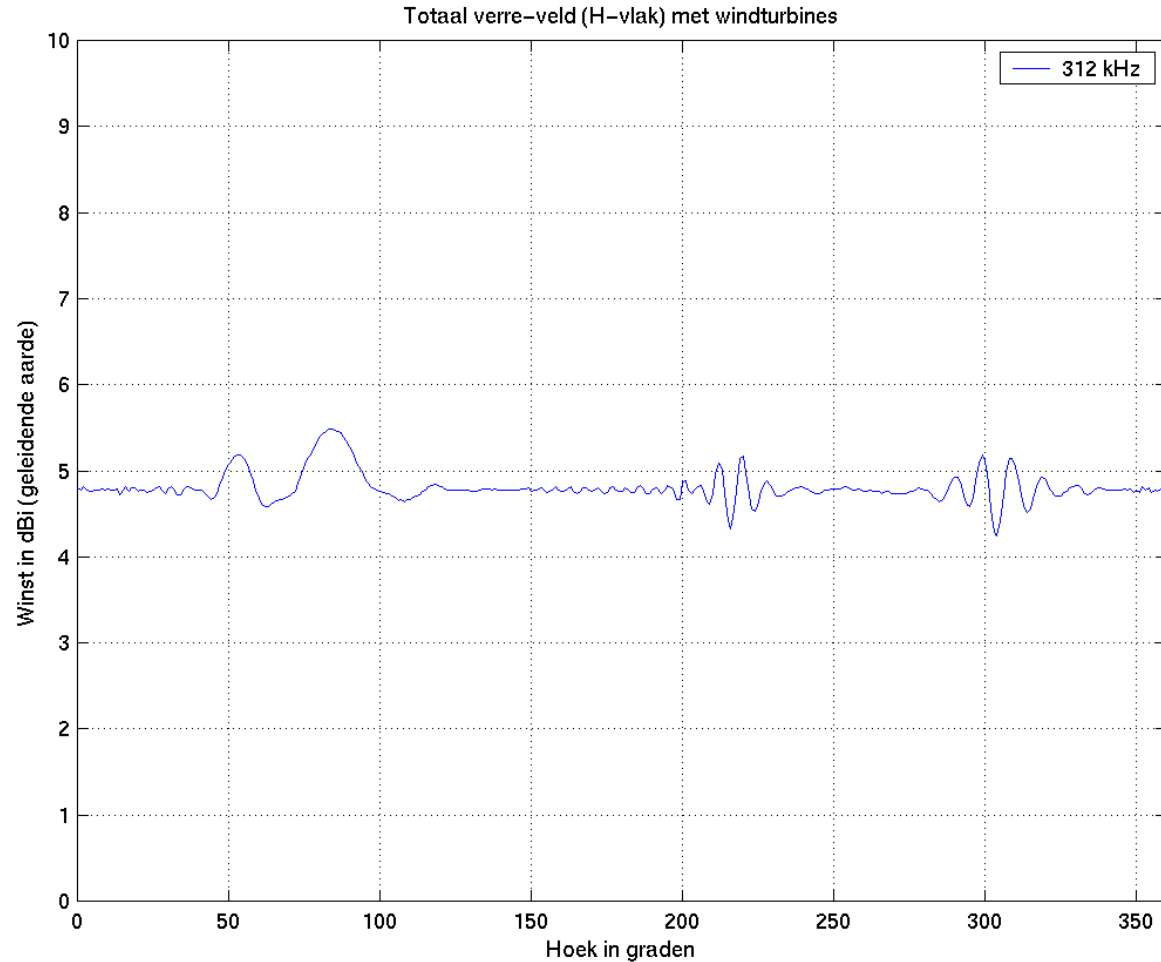
Overzicht

- Inleiding
- Radar-effecten
  - Schaduwing
  - Valse echo's
- VHF communicatie
- RDF-effecten
- *DGPS-effecten*
- AIS-effecten
- Besluiten

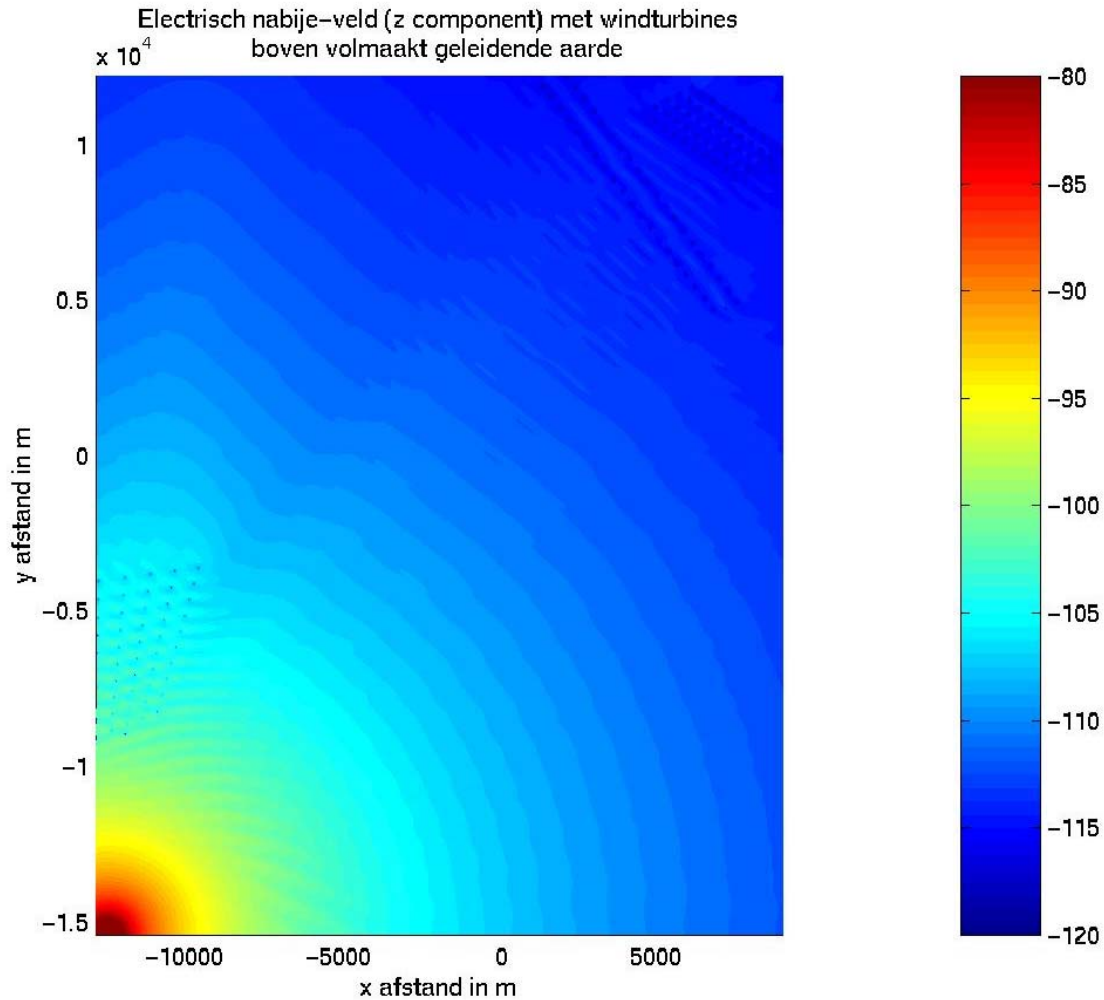

DGPS (volmaakt geleidende aarde benadering)

- Verre veld

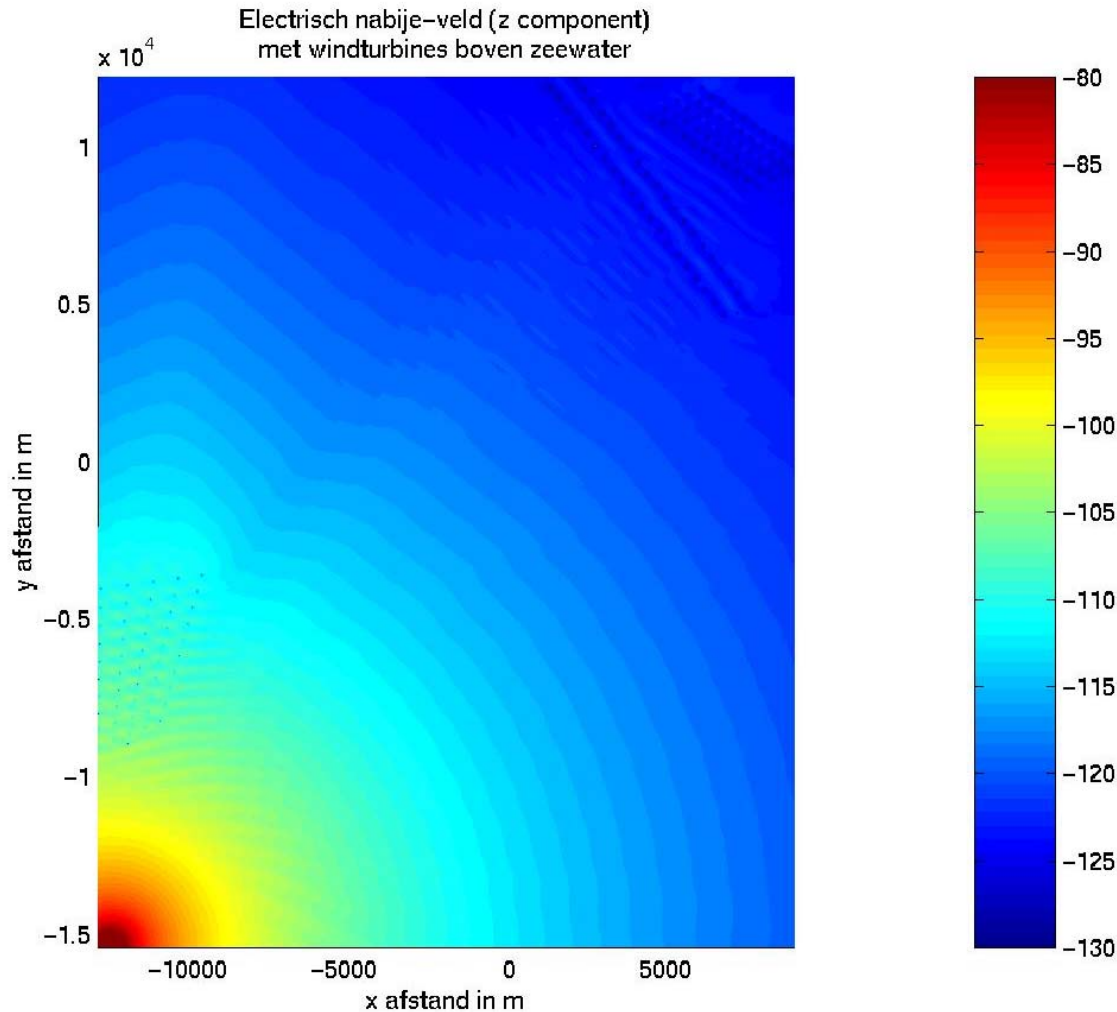

DGPS (volmaakt geleidende aarde benadering)

DGPS (zeewater ($\epsilon_r=70$; $\sigma=5$) benadering)

DGPS beschrijving en besluiten

- DGPS zender te Oostende op 312 kHz (frequenties gecoördineerd door IALA)
- Berekeningen (nabije-veld !!!) met NEC-2.
- Versterkt in de richting van de zee!!! (de parken vormen een passief “endfire” rooster met een maximum naar de zee en interferenties te wijten aan reflecties tegen het park naar het land toe)
- Afwijkingen beperkt tot 1 dB piek tot piek of 0,75 dB van de waarde zonder de windturbines

Overzicht

- Inleiding
- Radar-effecten
  - Schaduwing
  - Valse echo's
- VHF communicatie
- RDF-effecten
- DGPS-effecten
- *AIS-effecten*
- Besluiten

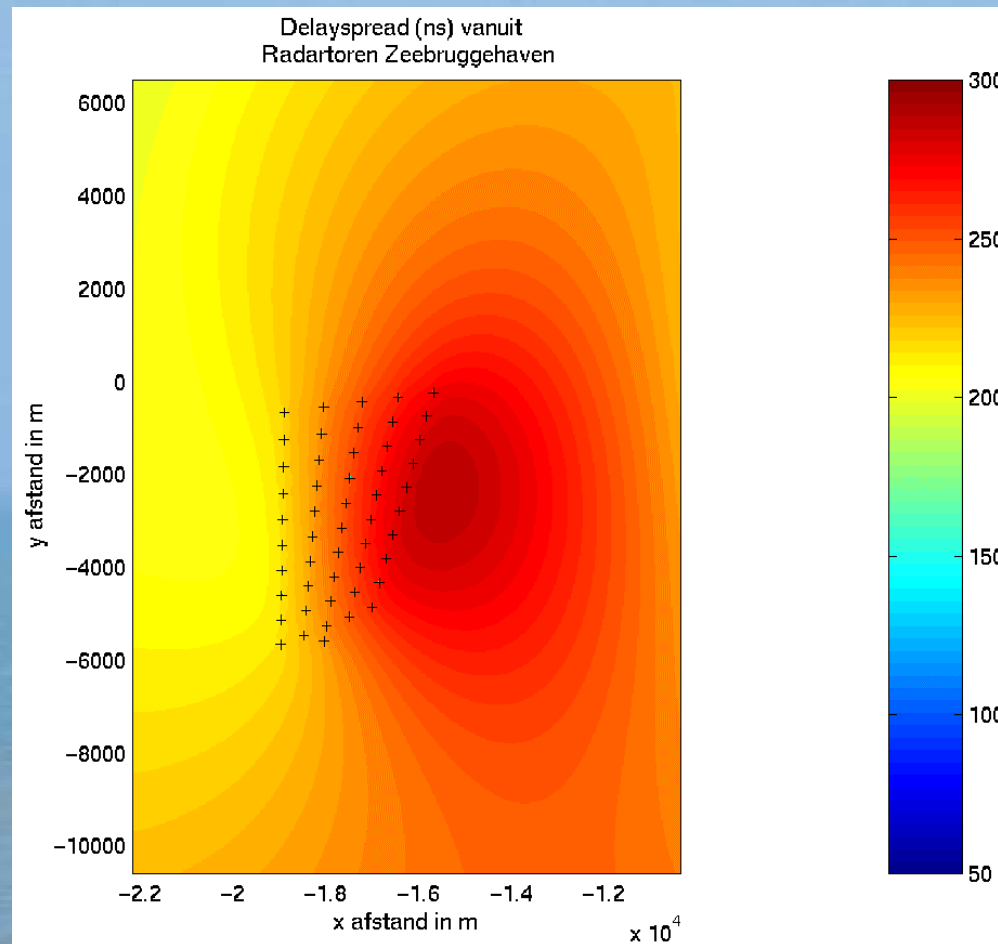

AIS systeem

- “Automatic Identification System”
- Wordt een verbeterde “transponder” voor maritieme toepassingen
- Elk schip zendt zijn GPS positie via VHF kana(a)l(en): 161,975 & 162,025 MHz in TDMA mode (update rate hangt af van de snelheid van het schip; kan ook opgevraagd worden (C(ollision)A(voidance)S(ystem)))
- Modulatie: gebaseerd op aanbeveling ITU-R M.1371-1, (1998-2001) & “IALA Guidelines on Universal Shipborne Automatic Identification System”, AIS 9, Kiel, 6 april 2001

AIS: Delay Spreads (C-Power)

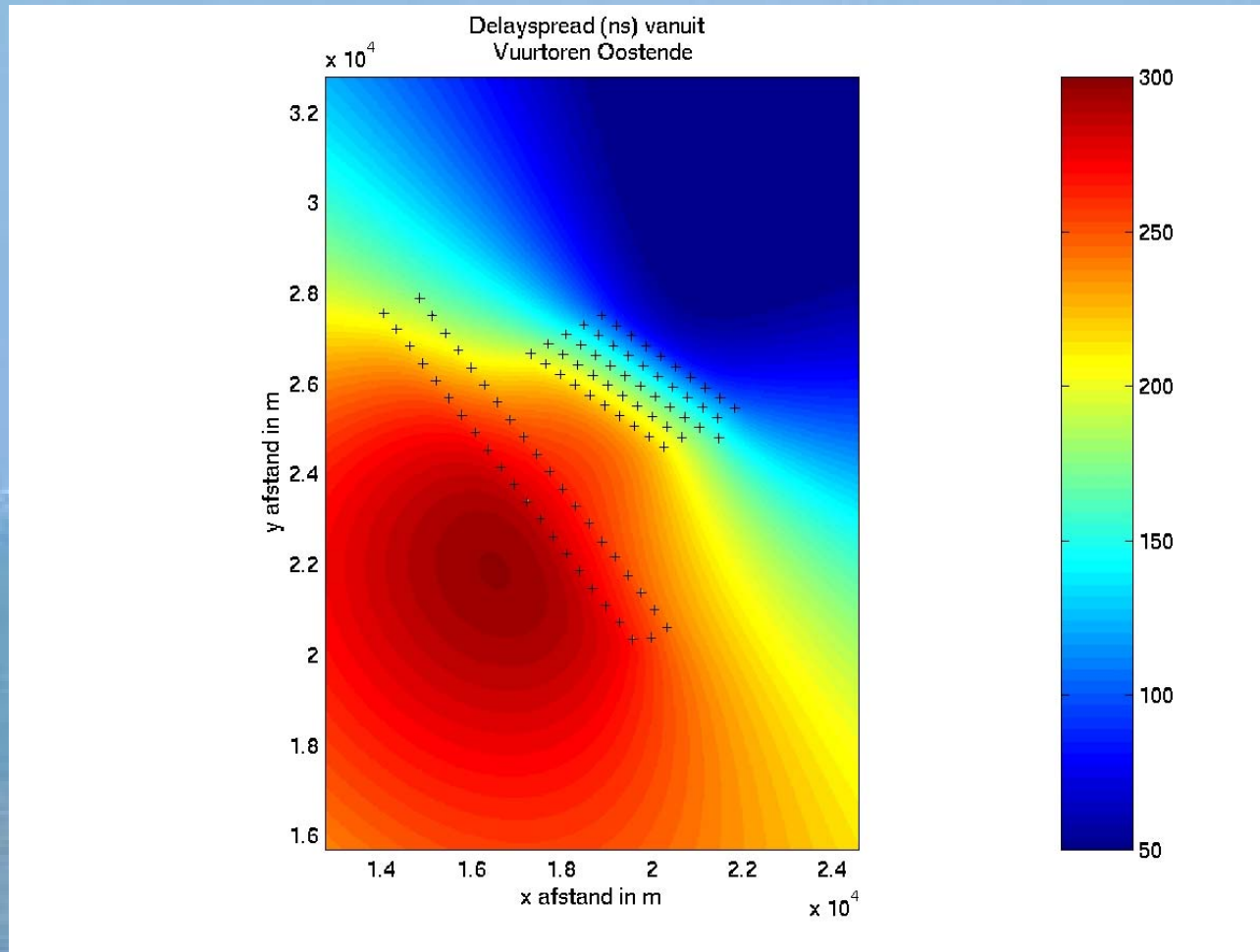
- AIS: Delay spread < 400 nsec (2,5 Mbps)

AIS: Delay Spreads (Totalfina Eolia en Seanergy)

- AIS: Delay spread < 400 nsec (2,5 Mbps)

Overzicht

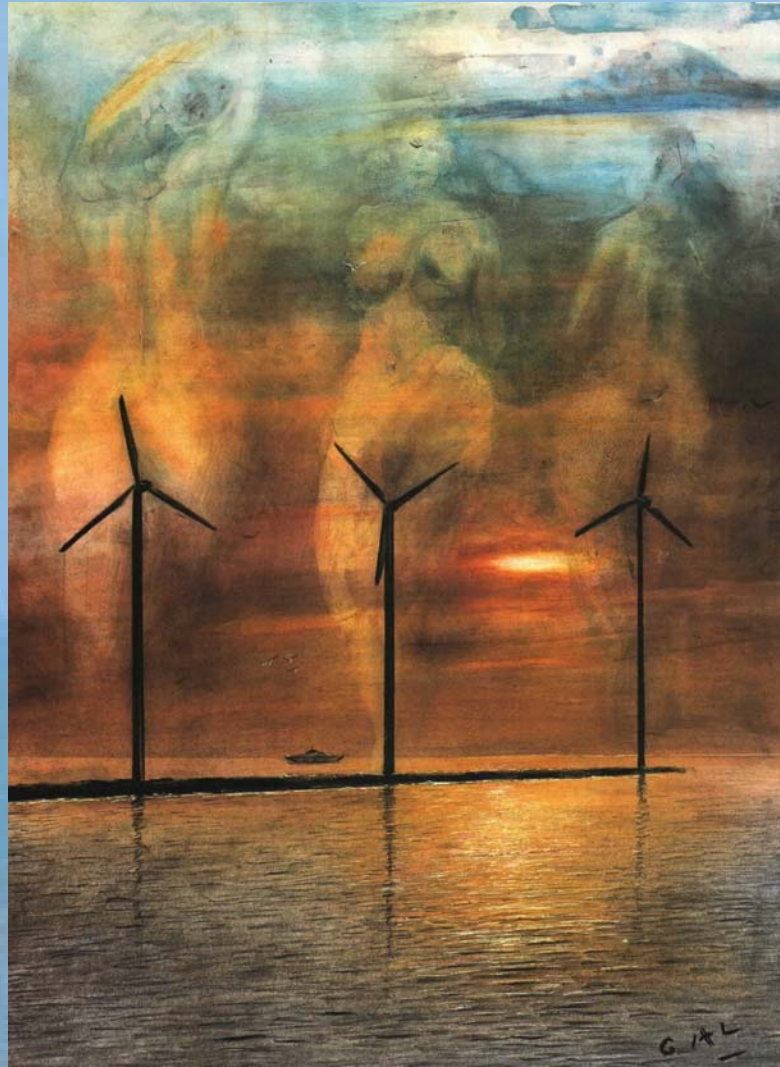
- Inleiding
- Radar-effecten
  - Schaduwing
  - Valse echo's
- VHF communicatie
- RDF-effecten
- DGPS-effecten
- AIS-effecten
- *Besluiten*

Besluiten

- De invloed van de turbines is vrij gering op de schaduw en de valse echo's na
- Maritieme communicaties zullen geen hinder ondervinden van de turbineparken
- Het DGPS systeem wordt door een gelukkig toeval zelfs verbeterd, hoewel niet op een significante wijze, vermits de parken een passieve “versterking” van het signaal verwezenlijken (in de richting van de parken)
- Het AIS systeem zal veel hogere datarates toelaten dan vooropgesteld in de “normen”

Poëtische ontboezemingen over windturbines

Dankwoord

- BET-SRK= Beheer- en ExploitatieTeam van de ScheldeRadarKeten (ir. Johan Raes & ir. Victor Cox)
- Belgocontrol (ir. Jan Cottyn, ir. Manu Deklerck, ir. Alain Bruggeman, ir. Luc Lauvrijs)
- B(elgisch)I(nstituut) voor P(ost) en T(elecommunicatie) (ir. Freddy Baert) & R(adiocommunication)A(gency) (dr. David Eden)
- Sponsors (Totalfina-ELF (Fina Eolia), Shell, Electrabel-Tractebel, SPE, WVEM, ...)

Vragen ??

